

Program LEADER „Měníme Hranicko“

Příručka pro žadatele k Výzvě č. 1/2008

Tato publikace slouží jako návod pro žadatele, kteří předkládají Žádost o dotaci na realizaci projektů v rámci naplňování Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“ a to ve Výzvě č. 1/2008.

Místní akční skupina

Rozvojové partnerství Regionu Hranicko

Tř. 1. Máje 2063

753 01 Hranice

Tel. 581 601 716, email: ropa@regionhranicko.cz

Kontaktní osoby:

Mgr. František Kopecký – manažer MAS

Tel. 773 583 020, email: f.kopecky@regionhranicko.cz

Gabriela Olivová, DiS. – finanční manažerka MAS/asistentka

Tel. 773 593 020, email: g.olivova@regionhranicko.cz

Obsah:

1. NÁZVOSLOVÍ A ÚVOD DO SVĚTA LEADER.....	3
2. CHYSTÁME PROJEKT	8
2.1. Fáze vzniku projektového záměru.....	9
2.2. Fáze seznámení se s podmínkami programu.....	10
2.2.1. Komentáře k textu Výzvy č.1/2008.....	11
2.2.2. Komentáře k textu Fichí.....	12
2.2.3. Komentář Pravidel IV.1.2.	35
2.3. Fáze přípravy osnovy projektu.....	37
2.4. Fáze vyplnění formuláře Žádosti o dotaci.....	39
2.5. Administrativní postupy příjmu, kontroly a hodnocení Žádostí .	43
3. JAK ZAPOJIT VEŘEJNOST	48
4. STRUČNĚ O PODNIKATELSKÉM PLÁNU.....	51

1. NÁZVOSLOVÍ A ÚVOD DO SVĚTA LEADER

Co je to LEADER

Zkratka **LEADER** pochází ze spojení „Liaison entre les actions economic rural“ a v překladu znamená „Propojení aktivit pro rozvoj venkovské ekonomiky“. Hned z počátku je potřeba osvětlit několik spojení, ve kterých je slovo LEADER používáno.

Iniciativa LEADER je jednou ze čtyř iniciativ Evropské unie, která byla schválena Evropskou komisí 14. dubna 2000. Charakteristická je zcela novým způsobem myšlení a zcela novými metodami, kterými přispívá k rozvoji venkova. Filosofie LEADERu je založena na pevném přesvědčení, že místní společenství jsou sama schopna nejlépe řešit vlastní problémy, a že je tedy účelné poskytovat jim maximální možnou podporu. Základními cíly iniciativy LEADER jsou:

- a) zlepšení kvality života ve venkovských oblastech
- b) posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce
- c) šetrné zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů
- d) zavádění inovací a nových technologií na venkov
- e) posílení venkovské komunity a spolupráce

Těchto cílů je dosahováno použitím **principů LEADER** (někdy uváděno též jako **metod LEADER**). Mezi ty základní patří **přístup „zdola – nahoru“** (nedochází k direktivnímu centrálnímu řízení, zásadní vize, rozhodnutí, strategie rozvoje apod. vznikají a realizují se na lokální úrovni, jsou tvořeny a realizovány místními aktéry rozvoje), **územní příslušnost strategie** (území, na němž se rozvojová strategie realizuje, musí být jednak dostatečně soudržné, jednak dostatečně velké, aby mohl být rozvoj generován zevnitř území), **místní partnerství veřejného a soukromého sektoru: Místní akční skupiny** (detaily viz níže), integrované a vícesektorové akce, budování sítí, spolupráce a inovace. Princip LEADER umí lépe využít specifika jednotlivých venkovských regionů a zeslabuje centralizovaný, administrativní a paušální přístup k regionům.

Pro podporu dosažení cílů iniciativy LEADER a zavádění principů LEADER vyhlašuje Evropská Unie od roku 2000 podpůrné programy (LEADER I, II, LEADER+), přičemž ten aktuální je **Program LEADER 2007-2013** (dále jen Program LEADER). Tento program umožňuje díky čerpání dotačních prostředků snazší implementaci programu do venkovských oblastí, tak aby po jeho ukončení byly principy LEADER v dané lokalitě nadále využívány a obešly se již bez dalších dotačních prostředků.

Co je to „místní akční skupina“

Pro účelné využití podpory a zajištění dopadů odpovídajících principům a cílům, má Program LEADER svá specifika a je tak značně rozdílný oproti jiným programům Evropské unie. Zásadní odlišností je, že odpovědnost za rozvoj území, naplňování strategie, výběr a kontrolu podpořených projektů přebírají aktéři přímo v regionu, kteří nejlépe znají jeho potřeby, problémy i přednosti. Děje se tak skrze organizace typu „místní akční skupina“ (dále jen **MAS**), které fungují na principech doporučených Evropskou unií. Pouze MAS tak mohou přisun dotací z Programu LEADER pro svůj region zajistit, rozdělovat, administrovat a kontrolovat. MAS musí mít právní statut: může se jednat o občanské sdružení (dále jen o.s.), obecně prospěšnou společnost (dále jen o.p.s.) nebo zájmové sdružení právnických osob (dále jen ZSPO). V daném regionu působí vždy pouze jedna MAS, členy se mohou stát podnikatelé, zemědělci, obce, nestátní neziskové organizace (dále jen NNO), spolky či fyzické osoby z daného regionu. V řídicích orgánech i v členské základně MAS musí být zachován vyvážený poměr zástupců veřejného a soukromého sektoru, ten soukromý dokonce musí v řídicích orgánech i v členské základně tvořit většinu. V současnosti působí v české republice zhruba 160 MAS. Postup pro získání podpory z Programu LEADER je pro všechny MAS v ČR obdobný a závazný a lze jej tak osvětlit na příkladu MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, která je vyhlášovatelem Programu LEADER „Měníme Hranicko“.

Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, o.s.

Místní akční skupina Rozvojové partnerství Regionu Hranicko (dále jen Rozvojové partnerství) působí od roku 2005, kdy vznikla díky projektu INNOREF nejdříve jako neformální sdružení několika institucí se zájmem o spolupráci ve prospěch rozvoje regionu. V roce 2006 pak získala právní subjektivitu jako stejnojmenné občanské sdružení. Základním posláním je podpora členů i ostatních organizací regionu v jednotlivých projektech a aktivitách tak, aby byl zajištěn trvale udržitelný rozvoj celého regionu při maximálním využití potenciálu místních lidských a přírodních zdrojů. Veškeré aktivity jsou postaveny na základě partnerství a vzájemné spolupráci. Činnost MAS přispívá k překonání izolovanosti, posílení místní demokracie, k integraci rozvoje venkova, ke zlepšení spolupráce aktivních subjektů v obcích, většímu zapojení soukromého kapitálu, efektu společného postupu subjektů soukromé a veřejné sféry.

Ke dni vydání této příručky má Rozvojové partnerství 39 členů, 2 zaměstnance, předsedou sdružení je Ing. Filip Konečný, MBA. Důležité je tzv. „území působnosti MAS“, na němž MAS realizuje své aktivity. Pro Rozvojové partnerství je to region Hranicko, tedy katastrální území všech obcí, které spadají pod správní obvod obce s rozšířenou působností Hranice (seznam těchto 31 obcí naleznete v textu Výzvy č.1/2008).

Rozvojové partnerství svými aktivitami napomáhá k naplňování cílů dokumentu „**Strategie rozvoje regionu Hranicko 2006 - 2013 (aktualizace 12/2007)**“ (dále jen Strategie rozvoje regionu Hranicko, ke stažení na www.regionhranicko.cz/strategie-rozvoje-regionu). Jedná se

o základní dokument rozvoje regionu, na němž se shodli Mikroregion Hranicko a Rozvojové partnerství. Popisuje klíčová témata, priority a směr rozvoje, vizi regionu v roce 2013 a sadu opatření, jak tohoto stavu dosáhnout.

Tou nejdůležitější a pro region zásadní aktivitou, kterou může MAS Rozvojové partnerství k výše uvedenému přispět, je příprava, získání podpory a realizace Programů LEADER, které umožní do regionu přivést nemalé finanční prostředky. Rozvojové partnerství už na svém kontě jeden takový úspěch má, a to realizaci Programu LEADER ČR 2006, který byl dotován z národních zdrojů a byl jakýmsi předstupněm či tréninkem MASEk při přípravě na účast v Programu LEADER hrazeném z fondů EU. O **Programu LEADER ČR 2006 „Šance pro Hranicko“** se více dozvíte na www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/2006. V roce 2006 pak započala intenzivní příprava na získání podpory pro realizaci „evropského“ Programu LEADER 2007-2013.

Stanovy, zápisy, seznam členů a další informace naleznete na webu www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko.

Jak funguje aktuální Program LEADER 2007-2013

V České republice je Program LEADER 2007–2013 součástí **Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013** (dále jen PRV) spravovaného Ministerstvem zemědělství ČR (dále jen MZe), konkrétně **Osy IV. LEADER**. MAS Rozvojové partnerství se při přípravě a podání žádosti o podporu, stejně jako při realizaci Programu řídila a řídí dokumentem **Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, Opatření IV.1.1 Místní akční skupina** (dále jen Pravidla MAS). Znalost tohoto dokumentu není pro žadatele nutná, zásadní informace jsou zapracovány do této příručky. Zájemci ji naleznou na webu www.regionhranicko.cz/leader v Dokumentech ke stažení.

Jak již bylo řečeno, Program LEADER umožňuje díky čerpání dotačních prostředků snazší implementaci principů LEADER do venkovských oblastí. Sama MAS si však musí stanovit priority, kam tuto pomoc nasměrovat. Jednak nelze podporovat ty oblasti, jejichž rozvoj odporuje zásadám udržitelného rozvoje, ochrany životního prostředí či rovným příležitostem. Určité omezení také přinaší fakt, že už sama Česká republika stanovila na období 2007 – 2013 prioritní oblasti pro rozvoj venkova, a pouze ty mohou být podpořeny. Přesto všechno zůstává nepřehledné množství témat a oblastí, které jsou z Programu LEADER podporovatelné.

Množství finančních prostředků je ovšem omezené, a pokud by se tato podpora rozprostřela celoplošně a do velkého množství oblastí, její dopad by byl pro region téměř zanedbatelný. Proto pravidla Programu LEADER ve vlastním zájmu nutí MASEK stanovit si na celé šestileté období trvání programu tzv. Strategický plán LEADER, v němž MAS ve shodě s vlastní členskou základnou i širokou veřejností a na základě znalosti potenciálu svého území vybere

oblasti venkovského života, do nichž tuto podporu nasměruje. Tímto dokumentem pro Hranicko je **Strategický plán LEADER „Měníme Hranicko“** (podrobněji o něm viz níže).

Příprava Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“

Příprava tohoto šedesátistránkového strategického dokumentu se datuje již od roku 2006. Rozvojové partnerství zahájilo přípravu stanovením tří klíčových témat pro rozvoj Hranicka, která byla odvozena ze Strategie rozvoje Regionu Hranicko, a to zemědělství, revitalizace obcí a podnikání a cestovní ruch. Ke každému tématu byla vytvořena pracovní skupina, jejichž schůzky proběhly v měsících březnu, květnu, září a listopadu 2007 (zápisy a prezentace z veřejných setkání naleznete na www.regionhranicko.cz/leader → Dokumenty ke stažení → Příprava a vznik SPL). Každá pracovní skupina diskutovala silné a slabé stránky regionu, navrhla priority využití dotačních prostředků a také stanovila k příslušnému tématu dotační tituly, hlavní tvůrci pak rozpracovali výsledky jednání do podoby finálního dokumentu a celkem 7 fichí. Po celou dobu se k výsledkům jednání, k zaměření a obsahu dokumentu mohla kromě členské základny vyjádřit též široká veřejnost. Příprava byla uzavřena v prosinci 2007 definitivním schválením dne 12.12. 2007 Valnou hromadou Rozvojového partnerství.

Strategický plán LEADER (dále jen SPL) „Měníme Hranicko“ byl zásadní součástí Žádosti o realizaci SPL, kterou Rozvojové partnerství podalo spolu s dalšími 98 MAS v 1. výzvě k předkládání Žádosti o realizaci SPL, kterou vyhlásilo Ministerstvo zemědělství (dále jen MZe) v rámci Osy IV. PRV, opatření IV.1.1. Místní akční skupina. MZe žádost včetně SPL posoudilo, schválilo a doporučilo k realizaci spolu s dalšími 47 úspěšnými MAS z ČR (Rozvojové partnerství se v počtu bodů umístilo dokonce na 9. místě!!). V 2. výzvě, která bude uzavřena na podzim 2008, bude vybráno dalších 32 MAS, celkem se tedy do Programu LEADER 2007-2013 v ČR zapojí 80 MAS.

Z obsahu SPL „Měníme Hranicko“

Jedná se o integrovanou strategii, která používá globální přístup založený na interakcích mezi subjekty, sektory a projekty, strategický plán je postaven na pro region charakteristických tématech a využívá místních zdrojů, sjednocuje subjekty a projekty z různých oblastí. Naplňuje cíle a principy LEADER. SPL nesmí být pouhým seznamem projektů nebo seskupením sektorových opatření. Důraz je kladen taktéž na dopad plánu na ženy, mladé lidi a zemědělce. Strategie musí prokázat, že se opírá a má souvislost s daným územím zejména v socio-ekonomických otázkách. Musí prokázat svoji opodstatněnost a trvalou udržitelnost v tom smyslu, že zdroje nebudou využívány na úkor budoucích generací.

Celá třetina dokumentu je věnována hloubkové analýze regionu. Hodnotící analýza ukázala přednosti, nedostatky, šance a ohrožení rozvoje regionu Hranicko. Rozebrána byla

demografická struktura obyvatel, vzdělanostní struktura a úroveň, zaměstnanost, ekonomické subjekty, průmysl, neziskový sektor, životní prostředí, cestovní ruch, specifika daného území, historická i současná soudržnost území, na němž MAS působí. Po SWOT analýze, která následně odhaluje příležitosti, ohrožení a silné a slabé stránky regionu, pokračuje SPL stanovením strategie, tedy, jakým směrem se chce dále region rozvíjet, jaké k tomu použije nástroje, jakých cílů chce dosáhnout. Vyjmenovává též, jaké inovační prvky budou využity. Další kapitola představuje samotnou MAS Rozvojové partnerství, její historii, zkušenosti, řídicí procesy, vnitřní organizaci a zdroje pro svou činnost. Dokument dále podrobně popisuje systém administrace, řízení, monitoringu, kontroly a hodnocení realizace Programu LEADER „Měníme Hranicko“ (podrobnosti o těchto postupech viz kap 2.5. str. 43), závěrečná kapitola pak popisuje zapojení mladých lidí, žen a zemědělců do struktur MAS, přípravy a realizace programu.

SPL „Měníme Hranicko“ je základem pro celou šestiletou realizaci Programu LEADER „Měníme Hranicko“. Jelikož obsahuje určité know-how, které si Rozvojové partnerství vytvořilo, není v plánu jeho zveřejnění, na vyžádání si jej však lze prohlédnout a přečíst v kanceláři MAS.

Program LEADER „Měníme Hranicko“

SPL „Měníme Hranicko“ je tedy strategickým dokumentem popisujícím směr, nástroje a cíle rozvoje regionu. Díky úspěchu Žádosti o realizaci tohoto SPL tak k dosažení těchto cílů vyhláší Rozvojové partnerství Regionu Hranicko pro období 2008-2013 **Program LEADER „Měníme Hranicko“**. Jedná se o dotační program, který na základě každoročních místních výzev k předkládání **Žádostí o dotaci na realizaci projektů v rámci opatření IV.1.2 „Realizace místní rozvojové strategie“ Programu rozvoje venkova ČR** (dále jen Žádostí o dotaci) bude podporovat nejpřínosnější projekty ve vybraných oblastech. MAS totiž nechce (a ani nemůže) čerpat celou velkou dotaci jen pro svou činnost či projekty vlastních členů. MAS zde spíše funguje jako jakýsi prostředník, který je znalý specifik svého regionu a tedy nejlépe schopen rozhodnutí, které projekty nejvíce přispějí k naplňování cílů SPL. Zhruba 85% celé alokace (přidělených finančních prostředků) tak poputuje k nejrůznějším úspěšným žadatelům z Hranicka. Žadatelé nemusí být v žádném vztahu k MAS, musí však splnit všechny podmínky dané programem, aby dotaci mohli získat. Zhruba 15% dotace pak MAS využije pro řízení a administraci programu, na vzdělávání svých členů i široké veřejnosti, kontrolu konečných příjemců dotace, na propagaci svou i podpořených projektů. Detailní popis Programu LEADER „Měníme Hranicko“ a návod, jak se do tohoto programu zapojit (získat dotaci, úspěšně zrealizovat svůj projekt a udržet jeho výsledky) je obsahem následujících kapitol.

2. CHYSTÁME PROJEKT

Následující tzv. realizační část Příručky pro žadatele popisuje chronologicky celý proces z pohledu Vás žadatelů, **od vzniku nápadu, vytvoření a podání Žádosti o dotaci, přes vyhodnocení MAS až po podpis Dohody o poskytnutí dotace se Státním zemědělským intervenčním fondem** (dále jen SZIF).

Pzn.: Období realizace projektu, jeho úspěšné vyúčtování, ukončení, předložení Žádosti o proplacení, zajištění udržitelnosti projektů a cestu k bezproblémovým kontrolám poskytovatelů dotace po ukončení projektu popisuje publikace „Příručka pro příjemce dotace z Programu LEADER Měníme Hranicko“, která bude včas zveřejněna. Samozřejmě, důležité informace z této fáze realizace Vašich projektů, které mají nějaký vztah a vliv na fázi přípravnou, jsou již obsahem následujících kapitol.

Žadatelé se při podání Žádosti o dotaci, realizaci projektů a dalších nezbytných procesech musí řídit podmínkami stanovenými v celkem třech dokumentech (odkazy na jejich umístění viz další kapitoly):

- a) Výzva č. 1/2008 pro předkládání Žádostí o dotaci na realizaci projektů v rámci naplňování Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“ (dále jen Výzva)
- b) Plný text příslušné Fiche, v rámci které podává Žádost o dotaci (dále jen Fiche)
- c) Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, Opatření IV.I.2 Realizace místní rozvojové strategie (dále jen Pravidla IV.I.2.)

Žadatel je proto povinen se s jejich kompletním zněním seznámit a těmito podmínkami se řídit.

Doporučení: Jedná se o v některých místech dosti složité a nepřehledné texty, které navíc popisují celou tuto fázi bez chronologického členění. Žadatelům proto doporučujeme následující postup:

- *Postupovat dle této příručky, která střídá několik metodických přístupů: seřazení podmínek ze všech třech dokumentů do chronologického a logického sledu, odkaz na příslušné pasáže jednotlivých dokumentů v bodech, kdy je jejich plná znalost potřebná, doplnění doslovně ocitovaných podmínek o vysvětlující komentáře a podrobnější informace, doporučené návody a rady, jak danou podmínku uchopit a zvládnout.*
- *Tam, kde to příručka doporučuje, seznámit se s plnými texty jednotlivých dokumentů. Příručka pro žadatele, ač se snaží o maximální přesnost a všeobsažnost ze svého titulu NEMŮŽE nahradit tyto tři zásadní dokumenty, které jsou této Příručce nadřazený.*

2.1. Fáze vzniku projektového záměru

Tato kapitola nemá za cíl vyškolit žadatele v oblasti vzniku a realizace projektů, pouze podává velmi stručné a okleštěné vysvětlení základních pojmů a dá se snad nazvat ultrastručným průvodcem vzniku Vašeho projektového záměru. Proto text této podkapitoly nepovažujte za vyčerpávající, ani obecný, je přímo cílen pro žadatele do programu LEADER na Hranicku.

Co je to projekt:

Termín projekt má spoustu více či méně podobných definic, pro naše účely je nejvhodnější asi toto vysvětlení:

Soubor navazujících aktivit uskutečňovaných organizovaným způsobem, s jasně definovaným začátkem a koncem, realizovaných na určitém místě, během určité doby a s určitými zdroji, za účelem dosažení specifických požadovaných výsledků, aby byly uspokojeny jasně definované cíle.

Vznik projektového nápadu (záměru):

V procesu vytváření projektového nápadu je potřeba soustředit pozornost na následující otázky:

- a) Čeho chceme dosáhnout? (cíl)
- b) Proč potřebujeme tento projekt? (účel)
- c) Jak ho můžeme dosáhnout? (aktivity)

Ihned po vzniku projektového nápadu je potřeba často ihned zhodnotit a promyslet jeho realnost. Častou metodou k tomuto zhodnocení je test CARMAT:

- (Clear) Jasný: Je aktivita, která se vztahuje k cíli, jasně definovaná?
- (Attractive) Atraktivní: Vyvolává změny?
- (Realistic) Realistický: Je celkový úkol (byť znamená výzvu) fyzicky možný?
- (Measurable) Měřitelný: Budou hledané výsledky viditelné poté, co bude daný úkol projektu splněn?
- (Accepted) Akceptované: Je přijatelný pro osoby, kterých se projekt týká? Jaký přínos bude projekt představovat pro organizaci nebo skupinu?
- (Time-bound) Časově zavazující: Jaká je lhůta pro jeho dokončení?

Jakmile máte jasnou představu o výše zmíněných prvcích, je vhodné Váš nápad rozepsat do stručné písemné podoby. Využít k tomu můžete Formulář projektového námětu, který pro žadatele připravilo Rozvojové partnerství regionu Hranicko spolu s Hranickou rozvojovou agenturou. Jednoduchý a stručný formulář najdete na adrese www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/projektove-namety. Jeho vyplněním Váš projektový záměr zařadíte do databáze projektových námětů regionu Hranicko. Databáze je interní a není nikde zveřejněna. Nemusíte se proto bát odcizení Vašeho know-how. Po vyplnění formuláře budete pravidelně informováni o možnostech získání dotací pro svůj záměr (tedy nejen těch z Programu LEADER), nabízí se též možnost bezplatné konzultace a upřesnění Vašeho záměru s místními odborníky. **Zvláště Vás, žadatele v Programu LEADER**

„Měníme Hranicko“ žádáme o vyplnění tohoto dotazníku. Umožní nám lépe monitorovat zájem o jednotlivé vyhlášené fiche, případně Vás zavčas upozornit na možný nesoulad Vašeho záměru s podmínkami programu apod.

2.2. Fáze seznámení se s podmínkami programu

Doporučení:

Tato kapitola je komentovaným průvodcem obsahu plného textu Výzvy č.1/2008, vyhlášených Fichí a Pravidel IV.1.2. Proto doporučujeme mít pro další postup při ruce text Výzvy, text Fiche, v rámci které budete Vaši žádost podávat a text Pravidel IV.1.2. (odkazy na dokumenty jsou uvedeny na začátku příslušných podkapitol). Můžete tak porovnávat danou podmínku či informaci s jejím komentářem v této příručce.

Pro zjištění, zda Váš projektový záměr je podporovatelný z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ a má tedy vůbec smysl uvažovat o podání Žádosti v tomto programu, je vhodné seznámit se nejdříve s **podstatnými podmínkami programu**. Mezi tyto podstatné podmínky programu můžeme zařadit např. **oprávněnost žadatele, nutnost předkládání pravomocného stavebního povolení či jeho ekvivalentu, vyřešené vlastnické/nájemní vztahy k předmětu projektu ad.** Pokud byste je nesplňovali, musíte se na jejich splnění přednostně zaměřit a je bohužel možné, že se Vám jejich splnění během dvou měsíců trvání výzvy nemusí podařit.

Tyto **podstatné podmínky programu** jsou v textu zvýrazněny rámečkem.

2.2.1. Komentáře k textu Výzvy č.1/2008

Plný text **Výzvy č. 1/2008 pro předkládání Žádostí o dotaci na realizaci projektů v rámci naplňování Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“** naleznete na webové adrese www.regionhranicko.cz/leader v sekci Dokumenty ke stažení, na vyžádání na obecních a městských úřadech všech 31 obcí Hranicka či v kanceláři MAS.

1. bod přináší kontaktní údaje MAS, která výzvu vyhlásila.

2. bod přináší **seznam Fichí, které jsou v daném kole vyhlášeny** (pro Výzvu č.1/2008 jsou to Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků, Fiche č.4 Lesnická technika, Fiche č.5 Veřejná prostranství a Fiche č.6 Spolkový život a sport, podrobnosti viz níže) **včetně typů aktivit a vhodných žadatelů**. Už tento 2. bod Výzvy Vám tedy poskytne základní odpovědi: Je můj projektový záměr mezi vhodnými typy aktivit či je některému z nich alespoň podobný? Našel jsem sebe nebo organizaci, kterou zastupuji mezi oprávněnými žadateli? Pokud tomu tak není, zkuste přemýšlet, zda se nositelem Vašeho projektu může stát některý z přípustných žadatelů či lze Váš projekt upravit tak, aby se mezi vhodnými typy aktivit octl. Upozorňujeme, že výčet typů aktivit u jednotlivých Fichí není konečný a v některých specifických případech je možné podat i projekt zaměřený na aktivity zde neuvedené. Definitivní odpověď Vám dá Číselník způsobilých výdajů (podrobnosti viz kap 2.2.2. str 25).

3. bod poskytuje základní seznámení s důležitými milníky administrace Žádosti o dotaci a informace o meznících způsobilosti výdajů. Tyto postupy budou podrobně rozebrány v kap. 2.5. str. 43 této Příručky, proto obsahu tohoto bodu zatím nemusíte porozumět. Důležitý je však poslední odstavec: **taxativně vymezuje území působnosti MAS Rozvojové partnerství, tzn. pouze projekty realizované na tomto území mohou být z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ podpořeny**. Samozřejmě tím není myšleno, že by projekt musel být realizován na celém území všech 31 obcí Hranicka, nesmí však být realizován mimo toto území.

4. bod je taktéž důležitý, říká Vám, kdo a jak musí žádost předložit a především v jakých termínech. Při známém přístupu „nejvíc se toho stihne poslední den před uzávěrkou“, jsme uzávěrky sběru žádostí odlišili o jeden den pro každou fichi, tak abychom my i Vy případný nápor žadatelů v závěru výzvy zvládli. Tyto termíny jsou závazné a **NEMĚNNÉ!** Dále tento bod vymezuje formu, v jaké má být Žádost o dotaci podána. Alespoň jedna kompletní žádost včetně příloh musí být poskládána **ze samých originálů** příslušných dokumentů (pokud popis příloh dané fiche nestanoví jinak), další dvě paré postačí jako identické kopie. **Nezbytné je odevzdat vyplněný formulář žádosti a přílohu Popis projektu také v elektronické podobě**. Tyto dva soubory tedy ze svého hard-disku vypálíte na CD nebo DVD, přípustné jsou formáty .pdf nebo .doc. Neopomeňte tuto povinnost, často se na ni zapomíná. Pokud Žádost odevzdáte bez elektronické verze či nějaké chybějící přílohy, nebude přijata, a Vy budete mít 5 dnů na nápravu, pokud by se Vám ani poté nepodařilo chybějící části dodat, bude bohužel administrace Vaší žádosti ukončena (podrobněji o této fázi viz kap 2.5. str. 44).

5. bod pak přináší kompletní seznam závazných pravidel programu jak pro žadatele, tak i pro samotnou MAS. **Tato příručka pro žadatele má statut doporučujícího (a ne závazného) materiálu, proto ji v tomto seznamu nenajdete.**

Pokud jste tedy ve Výzvě nenašli podmínku, která by podání Vaší žádosti vylučovala, můžete směle pokračovat dále.

2.2.2. Komentáře k textu Fichí

Tzv. **Fiche** je závazný a standartizovaný **soubor podmínek, pravidel, cílů, kritérií a dalších informací, kterými se musí MAS i žadatel** během realizace Programu LEADER „Měníme Hranicko“ řídit. Obsah fichí je v souladu se SPL „Měníme Hranicko“ a podmínkami PRV.

Rozvojové partnerství v Programu LEADER „Měníme Hranicko“ stanovilo celkem 7 fichí.

Ve Výzvě č.1/2008 vyhlásilo Rozvojové partnerství 4 fiche:

- Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků
- Fiche č.4 Lesnická technika
- Fiche č.5 Veřejná prostranství
- Fiche č.6 Spolkový život a sport

Vaše žádost musí být podána v rámci jedné vybrané Fiche, která svým cílem a obsahem odpovídá zaměření Vašeho projektu. Vaše žádost musí být v souladu se všemi podmínkami uvedenými v dané fichi.

Kompletní texty fichí naleznete na adrese www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k vyzve c 1-2008 →Vyhlasene fiche.

(Fiche č.2, 3 a 7, které budou vyhlášeny v roce 2009, jsou na stejné adrese, jen v jiném adresáři: →Dokumenty ke stažení→Fiche_SPL_Menime_Hranicko)

Pzn.: Rozvojové partnerství vytvořilo Fiche dle dokumentu **Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013, Opatření IV.1.1. Místní akční skupina** (dále jen Pravidla MAS). S tímto dokumentem se nemusíte detailně seznamovat, relevantní informace v něm uvedené se objevují v této Příručce. Pro zájemce je dokument ke stažení na www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k vyzve c 1-2008 →Pravidla)

Důležitý je fakt, že většina podmínek Fiche i Pravidel IV.1.2. má stanoven konkrétní typ sankce (písmeno na konci textu podmínky za středníkem), tzn. pokud danou podmínku nesplníte či neprokážete při kontrole, bude na Vás daná sankce uplatněna. Konkrétní popisy typu sankcí naleznete v Části A, bod 14. Snížení částky dotace (str. 11) Pravidel IV.1.2.

Doporučení:

Některé podmínky uvedené ve Fících lze opět považovat za podmínky podstatné, s nimiž doporučujeme seznámit se přednostně, jelikož mohou výrazně ovlivnit fakt, zda Váš projekt bude z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ podporovatelný. V rámci zachování přehlednosti textu a praktičnosti Příručky nejsou tyto podstatné podmínky uvedeny ihned na tomto místě, ale objevují se v následujícím textu, dle toho na jakém řádku Fiche se vyskytují. Proto jsou tyto podstatné podmínky zvýrazněny v textu rámečkem.

Pro následující text doporučujeme mít k dispozici text konkrétní Fiche, v rámci které budete podávat Vaši Žádost. Každý řádek ve Fichi má své číslo a je zvýrazněn žlutou barvou. Některé řádky jsou pro všechny Fiche stejné, některé rozdílné. Proto následující text postupuje podle čísel řádku Fichí, tam kde je to potřeba pak u konkrétního řádku následuje vysvětlení pro každou Fichi zvlášť (texty k jednotlivým **fichím jsou barevně rozlišeny**).

Řádky 4. – 9.

Jelikož je Program LEADER jednou z os a tedy součástí PRV, také Fiche z tohoto programu vycházejí. Především v tom, že každá Fiche musí být přiřazena k některému z **opatření PRV**, též jinak řečeno cíle, typy aktivit a některé podmínky jsou shodné jak pro konkrétní opatření PRV, tak pro Fichi, která je k tomuto opatření přiřazena. Fiche tedy z tohoto opatření vychází.

Fiche dále mohou či nemusí **kombinovat (spojoovat) až 3 různá opatření PRV** dohromady, přičemž vždy jedno opatření musí být tzv. „**hlavní**“, a 0-2 další pak mohou být tzv. „**vedlejší**“. **Ze 7 fichí, které Rozvojové partnerství stanovilo, se kombinace hlavního a vedlejšího opatření objevuje jen u Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků.** Žadatelé, kteří hodlají podat Žádost o dotaci v jiných Fících, tak ve své Fichi naleznou řádky týkající se vedlejších opatření nevyplněné a nijak se jich netýkají.

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

Fiche kombinuje hlavní a vedlejší opatření PRV. Hlavní odpovídá Opatření I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků, vedlejší pak Opatření III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy. Aktivita realizované v rámci vedlejšího opatření mají přispět k efektivnějšímu naplňování cílů Fiche, přičemž **platí, že v projektu musí být nejméně 50% způsobilých výdajů** (blíže o způsobilých výdajích viz str. 25) **realizováno v rámci opatření hlavního, laicky řečeno, vedlejší opatření se nesmí stát v projektu dominantním a tedy hlavním.**

Řádky 10. a 11.

Jistě je vhodné seznámit se s řádky **10. Cíl Fiche** a **11. Popis charakteru Fiche** a zauvažovat, zda Váš projektový záměr tomuto cíli a charakteru odpovídá, či jak se jim lze ještě více přiblížit.

Řádek 12. Fiche zakládá či nezakládá veřejnou podporu.

Velmi zjednodušeně řečeno, Evropská unie si už v zakladatelské smlouvě stanovila, že „se společným trhem jsou neslučitelné jakékoliv formy podpory poskytované státem nebo ze státních prostředků, které zvýhodňováním určitých podniků nebo určitých odvětví výroby narušují soutěž nebo hrozí narušením soutěže, pokud nepříznivě ovlivňují obchod mezi členskými státy“.

EU však zároveň využívá dotačních nástrojů k rozvoji ekonomických aktivit svých obyvatel, vyrovnávání životní úrovně na území EU, zachování kulturního dědictví apod. Princip dotací už tedy ze své podstaty toto ustanovení popírá. Proto existují velmi podrobné (a nutno říct pro laika velice složité) podmínky, za kterých je takováto **veřejná podpora** (tedy podpora definována výše) slučitelná či neslučitelná se společným trhem EU.

K výkladu **identifikace veřejné podpory** se v praxi užívá následujícího vysvětlení:

Pokud udělená podpora (zjednodušeně řešeno dotace) **splňuje následující znaky**:

- **je hrazena z veřejných prostředků** (v případě fondů EU je tato podmínka splněna vždy)
- **je selektivní** (zvýhodňuje konkrétního podnikatele, skupinu podnikatelů či odvětví výroby na úkor těch, kteří podporu nezískali)
- **narušuje nebo hrozí narušením hospodářské soutěže** (zvýhodňuje nebo potenciálně zvýhodní jakoukoliv ekonomickou činnost, např. nabídku zboží nebo služeb na trhu)
- **má vliv na obchod mezi členskými státy** (u ekonomické činnosti vždy existuje možnost, že bude ovlivněn podnikatel z jiného členského státu),

je takováto podpora identifikována jako veřejná a za slučitelnou (povolenou) **může být prohlášena pouze za určitých podmínek, které její dopad omezují.**

Tedy i podmínky daného opatření (v našem případě fichí) musí být nastaveny tak, aby udělená veřejná podpora byla přípustná. Přiblížení dalších podmínek a druhů veřejné podpory jde nad rámec této příručky, problematiku veřejné podpory si přiblížíme pouze u fichí vyhlášených v této výzvě.

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků zakládá veřejnou podporu

Podpora udělená v rámci této fiche splňuje výše uvedené podmínky, na udělení podpory je tak aplikována tzv. mapa regionální podpory. V ní mají regiony včetně Střední Moravy stanoveny max. procenta dotace, které mohou být projektům přiděleny. MAS si však dle svého uvážení může tato procenta dále snížit (nikdy však ne zvýšit), což MAS u Fiche č.1 učinila a obecně přidělila nižší než maximální míru dotace (z důvodu uspokojení většího množství žadatelů). Kolize může nastat pouze u podniků splňujících definici „středních podniků“, tj. majících více než 50 zaměstnanců a zároveň roční obrát či bilanční sumu vyšší než 10 mil. EUR. Pokud splňujete výše uvedené podmínky, budou pro Vás platit v některých ohledech specifické podmínky, jdoucí nad rámec této příručky, proto prosíme, abyste se co nejdříve obrátili na pracovníky MAS s žádostí o konzultaci.

Fiche č.4 Lesnická technika nezakládá veřejnou podporu, ale řídí se pravidlem „de minimis“

Podrobné vysvětlení podstaty pravidla „de minimis“ jde nad rámec této příručky, na tomto místě se soustředíme spíše na praktické dopady tohoto pravidla. Evropská unie u určitých odvětví a typů projektu považuje za povolenou veřejnou podporu též **podporu tzv. „malého rozsahu“**. Tedy, i když by mohla přidělená podpora být identifikována jako veřejná, pokud je udělena do určité omezené výše, není za

veřejnou podporu považována. Max. výši této podpory malého rozsahu určuje tzv. **Pravidlo „de minimis“**, které říká, že 1 žadatel **nemůže ve třech po sobě následujících letech přijmout vyšší podporu než 200.000 EUR**, a to pozor!! **pouze z těch opatření (dotačních programů), které se taktéž řídí tímto pravidlem**. Tedy pokud žadatel např. zrealizuje 2 projekty, na lesnickou techniku a třeba veřejné prostranství, a za 2 roky bude chtít podat další projekt v režimu de minimis (třeba do fiche Lesnická infrastruktura), při ověření toho, zda by nepřekročil max. hranici povolené podpory, do výpočtu zahrne jen výši podpory z projektu na Lesnickou techniku a příp. jiných projektů řídících se dle pravidla „de minimis“, dotaci na veřejné prostranství už do součtu započítávat nebude. Přehled přidělených podpor dle pravidla „de minimis“ dokládá žadatel jako povinnou přílohu Žádosti o dotaci.

Fiche č.5 Veřejná prostranství nezakládá veřejnou podporu

Tato fiche nezakládá veřejnou podporu, proto ani projekty v rámci ní podané nemohou veřejnou podporu zakládat. U projektů na veřejná prostranství se veřejná podpora téměř vůbec neobjevuje, už z povahy věci se jedná o projekty, ze kterých mají užitek všichni bez rozdílu (chodníky, parky, parkoviště apod.), tedy neznevýhodňuje určitou skupinu.

Fiche č.6 Spolkový život a sport

Tato fiche nezakládá veřejnou podporu, proto ani projekty v rámci ní podané nemohou veřejnou podporu zakládat. U této fiche se už však identifikace veřejné podpory objevit může. Laicky řečeno, aby projekty v rámci této fiche nezakládaly veřejnou podporu, nesmí primárně sloužit ke komerčnímu zisku. Samozřejmě to neznamená, že by provozem např. kulturního domu nebo hřiště nemohly žádné příjmy vznikat, nesmí však příjemci přinášet ekonomické výhody. Tyto příjmy tak musí sloužit pouze jako úhrada provozních nákladů. Příjemce tedy např. nemůže stanovit za pronájem sálu či sportoviště nepřiměřený nájem či vstupné. V případě pochybností ohledně identifikace veřejné podpory u Vašeho záměru doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS. Pokud by totiž kdykoliv v průběhu hodnocení žádosti, realizace projektu či období vázanosti projektu na účel bylo kontrolou zjištěno, že projekt či jeho výstupy veřejnou podporu zakládají, může to vést k vyřazení projektu z programu či později vrácení přidělené dotace.

Podrobné vysvětlení toho, co je veřejná podpora, nabízí metodický pokyn **LEADER-verejna_podpora_metodika** (ke stažení na www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k výzvě c 1-2008 →Pravidla). **Doporučujeme se s ním seznámit!!**

Řádek 13. Uplatnění inovačních přístupů

Mezi jeden ze základních principů LEADER (viz str 3.) patří zavádění inovací a nových technologií na venkov. Proto i Vaše projekty musí tento princip ctít. Jakým směrem by inovace měly být zacíleny, přibližuje tento bod. SPL „Měníme Hranicko“ uvádí celkem 9 takových inovačních prvků, ty které jsou relevantní k aktuálně vyhlášeným Fichím obsahuje Řádek 13., komentáře pak text níže. Pro všechny vyhlášené Fiche platí také následující inovační přístup:

Propojování sektorů rozvoje regionu - obnovitelné zdroje energie, cestovní ruch, revitalizace obcí, lesní hospodářství

Za inovativní je považováno propojení např. rozvoje zemědělství s rozvojem lesního hospodářství (především v oblasti zpracování OZE), veřejných prostranství s rozvojem cestovního ruchu či spolkového života.

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

Inovativnost je nesena především v kombinaci investic do modernizace zemědělských podniků s rozvojem jejich nezemědělských aktivit v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Důležitá je taktéž osvětová činnost ve školách.

Fiche č.4 Lesnická technika

Inovativnost je zajištěna preferencí projektů zaměřených na zpracování a využití zbytkové dřevní hmoty k bioenergetickým účelům.

Fiche č.5 Veřejná prostranství

Inovativnost je zajištěna především uplatněním metod komunitního plánování a zapojování veřejnosti. (techniky zapojování veřejnosti viz kap. 3 str. 48). Důraz je kladen taktéž na využití dobrovolnické práce a věcného plnění žadatele (viz Řádek 20. str. 21). Dále je zajištěna propojováním veřejných prostranství s oblastí cestovního ruchu a to především v instalaci mobiliáře využitelného turisty a obnovu prostranství v blízkosti zajímavostí cestovního ruchu.

Fiche č.6 Spolkový život a sport

Inovativnost je zajištěna uplatněním metod komunitního plánování a zapojování veřejnosti (techniky zapojování veřejnosti viz kap. 3 str. 48). Důraz je kladen taktéž na využití dobrovolnické práce a věcného plnění žadatele (viz Řádek 20. str. 21). Projekty zaměřené na budování kulturní infrastruktury se zapojí do systému společné regionální propagace.

Váš projekt samozřejmě může obsahovat další inovativní prvky zde neuvedené. Míra uplatnění inovačních principů bude spolurozhodovat o podpoření Vaší žádosti, je totiž předmětem Preferenčního kritéria č.2 (více o kritériích Řádek 26. str. 28 a Metodický pokyn pro hodnocení projektů)

Řádek 15. Definice příjemců dotace

Řádek pro každou Fichi přesně vymezuje, kdo může být oprávněným žadatelem. U některých typů žadatele je potřeba ověřit, zda vznikl a funguje skutečně dle toho kterého zákona ČR, který je zde uveden (zvláště u NNO a ZSPO).

Fiche č.4 Lesnická technika

Pokusíme se na tomto místě o osvětlení nepříliš přehledné definice příjemců dotace. Pro logiku věci také zařadíme vysvětlení dvou podmínek z dalších částí Fiche, které se k této definici bezprostředně vztahují.

Definice lesa

Začněme nejdříve definicí vlastníků a výměry **lesa**, na kterém bude technika z projektu využívána. Řádek 15. definuje, že **přípustnými vlastníky** takového **lesa** mohou být buď **soukromé osoby** nebo jejich **sdružení s právní subjektivitou**, nebo mohou les vlastnit **obce** či **svazky obcí** (tedy nemůže se jednat např. o les státní či ve vlastnictví armády apod.). Řádek 16. **Kritérium 6.** této fiche pak stanovuje, že **minimální výměra lesa, na kterém bude technika z projektu využívána, je 3 ha na území působnosti MAS. Technika z projektu nesmí být využívána mimo území MAS!!**

Definice subjektu/žadatele hospodařícího v lesích

Aby mohl být subjekt pro účely tohoto programu považován za „hospodařící v lesích“ musí splnit podmínky, k nimž se zaváže předložením Povinné přílohy č.5 (Řádek 27. **Příloha 5.** této fiche). Tato příloha předkládaná při podání Žádosti uvádí Přehled pozemků, na kterých bude projekt realizován a to dle závazného vzoru uvedeného v Příloze 11 Pravidel IV.1.2. Z ní je patrné, že subjekt/žadatel **musí mít les buď v pronájmu anebo ve vlastnictví a to minimálně po dobu vázanosti projektu na účel** (tedy po celou dobu realizace a dále nejméně 5 let od Data podání Žádosti o proplacení). Nestačí tedy les obhospodařovat např. pouze na základě Smlouvy o dílo či vystavovaných faktur. Do tohoto Přehledu se uvádí jména pronajímatelů a čísla smluv resp.

identifikace LHP nebo LHO a samotné tyto smlouvy a listiny mohou být vyžadovány při kontrole na místě. Jejich nepředložení může vést k vyřazení projektu z programu či vrácení dotace v celé výši včetně sankcí.

Řádek 15. dále vymezuje, že oprávněným žadatelem může být jen určitý typ takového „v lesích hospodářského“ subjektu. Může se jednat o **fyzickou i právnickou osobu, obec, svazek obcí či sdružení s právní subjektivitou**. Dle Pravidel MAS (str. 67) se nemůže jednat o sdružení vzniklé podle paragrafu 829 zákona č.40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Stejně tak žadatelem nemůže být státní podnik, ani zahraniční fyzická osoba, která nemá trvalé bydliště na území ČR, ani zahraniční právnická osoba, která nemá sídlo na území ČR.

Z výše uvedených definic vyplývá následující: **Žadatelem může být jen subjekt vyjmenovaný v řádku 15. Tento subjekt musí vlastnit či mít v pronájmu nejméně 3 ha lesa na území MAS. Pokud je les v pronájmu, může to být les vlastněný pouze vlastníky vyjmenovanými v řádku 15.**

V případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

Řádek 16. Kritéria přijatelnosti

Tyto podmínky musí splnit žadatel, aby mohla jeho Žádost úspěšně projít kontrolou přijatelnosti (detailněji o této kontrole viz str. 44)

Fiche č.4 Lesnická technika

Kritérium 5. Lesní hospodářský plán/osnova je standardizovaný odborný dokument z oblasti lesnictví a není potřeba jej na tomto místě dále přibližovat.

Kritérium 6. bezprostředně souvisí s Řádkem 15., kde je také detailně vysvětleno (viz výše). Opakujeme, že 3 a více hektarů takového lesního majetku musí mít žadatel buď ve vlastnictví nebo v písemně ošetřeném pronájmu a to nejméně na dobu vázanosti projektu na účel (definice této doby viz str.18)

Fiche č.5 Veřejná prostranství

Kritérium 5. Toto kritérium je vzhledem k vymezeným podporovaným aktivitám pro žadatele irelevantní.

Kritérium 6. Toto kritérium se týká identifikace veřejné podpory u Vašeho projektu (podrobněji viz Řádek 12 str. 14) Z textu kritéria je patrné, že pokud bude Váš projekt zakládat veřejnou podporu, znamená to ukončení jeho administrace (vyřazení) při kontrole přijatelnosti z důvodu nesplnění kritérií přijatelnosti.

Řádky 17.a 18.

jsou u všech Fichí prázdné, pouze u Fiche č.1 opakují podmínku z Řádku 16.

Řádek 19. Další podmínky

Tento bod přináší sadu dalších podmínek, které je potřeba dodržet. Podmínky 1. - 4. jsou společné pro všechny Fiche, dále jsou některé Podmínky společné jen pro některé Fiche či jsou stanoveny pouze pro jedinou Fichi. Řiďte se prosím barevným značením textu a nadpisy s názvy Vaší příslušné Fiche.

Podmínka 1. říká, že Váš projekt musí být zrealizován do 18 měsíců od data podpisu Dohody o poskytnutí dotace mezi příjemcem a SZIF (předpoklad podpisů Dohod je leden 2009, jedná se o orientační údaj, který může být ze strany SZIF či MZe změněn!, v dalším textu tedy berte tento milník jako příklad pro snazší pochopení).

Podmínka 2. upozorňuje žadatele na fakt, že i po skončení projektu musí po určitou dobu trvat tzv. **vázanost projektu na účel**, tedy zjednodušeně řečeno, to co v projektu slíbíte, co vybudujete, co budete provozovat, musí zůstat po tuto dobu zachováno a mít funkci deklarovanou v projektu. Jako příjemci dotace musíte tuto vázanost na účel pravidelně dokládat (monitoring) a v případě kontroly poskytovatele dotace ji na místě prokázat.

Podmínka 4. (U Fiche č. 6 uvedena jako Podmínka 5.)

Podmínka stanovuje tuto vázanost projektu na účel na dobu **5 let od data podpisu Dohody**, tedy zhruba do začátku roku 2014.

Podmínka 3. se týká vytvořeného pracovního místa. Pokud se v projektu **zavázete k vytvoření pracovního místa** (tento závazek vám umožní získat preferenční body, mzda tohoto zaměstnance však není způsobilým výdajem), přináší **Podmínka 3. lhůtu zachování takového pracovního místa. Ta je stejná jako vázanost projektu na účel, tedy 5 let od data podpisu Dohody o dotaci. Pravidla jsou však benevolentnější v tom, kdy takové pracovní místo musí vzniknout. Nemusí to totiž být už během realizace projektu avšak nejpozději 6 měsíců od data převedení dotace příjemci.** Jako příklad uvedme mezní variantu: Žadatel realizuje projekt v max. délce, tedy od podpisu Dohody v lednu 2009 uplyne 18 měsíců někdy v červenci 2010 a žadatel předloží Žádost o platbu. Několik měsíců potrvá kontrola účetnictví a výstupů projektu, takže dejme tomu v září 2010 obdrží dotaci na svůj účet, nejpozději v únoru 2011 tak musí pracovní místo vzniknout. Pracovní místo pak musí být udrženo nejméně do ledna 2014, tedy 5 let od data podpisu Dohody. Poté už je jen na Vás, jak s takovýmto pracovním místem naložíte. Pokud by zaniklo před tímto datem, hrozí Vám vrácení celé dotace. Samozřejmě, že pracovní místo můžete vytvořit i dříve, na začátku, během i na konci Vašeho projektu, na Podmínku 3. to však nemá žádný vliv. Pokud Váš projekt ukončíte dřív než za 18 měsíců, pak samozřejmě dřívější bude i lhůta pro nejzasší vytvoření pracovního místa.

Aby to nebylo tak jednoduché, **při vzniku takového pracovního místa je dále potřeba se řídit Přílohou 6 Pravidel IV.1.2.**, která dále velmi podrobně definuje rozsah úvazku, přináší rozdílné podmínky, pokud na takto vzniklé pracovní místo nastoupí zcela nový člověk nebo na tuto pozici přestoupí zaměstnanec, který už u Vás je zaměstnán apod. Podrobné vysvětlení Přílohy 6 jde už nad rámec rozsahu této Příručky, v případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

Podmínka 8. u Fiche č.1, Podmínka 6. u Fiche č.4, Podmínka 5. u Fiche č.5, Podmínka 6. u Fiche č.6

Podmínka patří k základním pilířům evropské dotační politiky. Zákaz dvojího financování znamená, že pokud na projekt získáte dotaci z Programu LEADER „Měníme Hranicko“, **nelze na ten samý předmět projektu čerpat žádné další finanční prostředky ze státního rozpočtu ČR, státních fondů či jiných fondů EU.** Odhalení takového překryvu povede okamžitě k vyřazení projektu z programu či vrácení plné výše dotace včetně možných penále.

Podmínka 7. u Fiche č.1,
Podmínka 15. u Fiche č.5,
Podmínka 8. u Fiche č.6

Podmínka říká, že pokud chcete dotaci získat či ji nechcete vracet, musíte mít vyřešeny vlastnické či nájemní vztahy k nemovitostem souvisejícím s projektem.

Nemovitost, která je předmětem projektu, musí být ve Vašem vlastnictví nebo ji musíte mít v pronájmu, nebo si ji budete muset v souvislosti s projektem pronajmout a to nejpozději k datu podání Žádosti o dotaci. Ve Vašem vlastnictví či pronájmu pak musí zůstat po celou dobu vázanosti projektu na účel. Tuto skutečnost musíte být schopni prokázat při kontrole na místě, která Vás může kdykoliv během tohoto období navštívit. Také zde platí, že vázanost projektu na účel trvá po dobu 5 let od data podpisu Dohody. Při kontrole se předkládá buď doklad o vlastnictví či nájemní smlouva, která musí být uzavřena na dobu nejméně 5 let od data podpisu Dohody. Nemovitost tedy nesmíte po dobu vázanosti projektu na účel prodat. U Fiche č.1 a Fiche č.6 ovšem existuje možnost objekt, který je předmětem projektu za určitých podmínek pronajmout dalšímu subjektu, podrobnosti viz Podmínka 6. str. 20)

Nevyřešenost vlastnických/nájemních vztahů bývá častým zádrhelem pro získání (a udržení) dotace, zvláště u různých starších budov či pozemků s komplikovanými vlastnickými vztahy. Pokud víte, že tuto podmínku nejste schopni splnit, nemá smysl dále o podání Žádosti do programu LEADER uvažovat. Pamatujte tedy obzvláště pečlivě na tuto podmínku, při nepředložení požadovaných dokumentů dostanete ze strany kontrolora lhůtu k nápravě, pokud ani pak nebudete schopni vlastnictví/pronájem doložit, znamená to vyřazení Vašeho projektu z dotačního programu nebo po obdržení dotace její vrácení v plné výši včetně možných penále.

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

U této Fiche patří mezi způsobilé výdaje taktéž samotný nákup nemovitosti, který může být realizován na začátku, v průběhu ale dokonce také před začátkem Vašeho projektu. Tento způsobilý výdaj je totiž uznatelný, pokud vznikl kdykoliv po 1.1. 2007 (podrobnosti viz způsobilé výdaje Řádek 23.). V Žádosti musí být samozřejmě prokázána nezbytnost takového výdaje pro realizaci projektu a konkretizována realizace výdaje v časovém harmonogramu. V případě nákupu nemovitosti Vám povinnost prokázání výše uvedeného vzniká datem nákupu této nemovitosti.

Fiche č.6 Spolkový život a sport

V případě, že je Váš projekt zaměřen na obnovu veřejného osvětlení, stačí mít vyřešen vlastnický/nájemní vztah k samotným sloupům a svítidlům, podmínka se naštěstí neváže k pozemkům pod sloupy. V případě výstavby nového osvětlení se prosím obraťte s konzultací na pracovníky MAS

Podmínka 6. u Fiche č.1,

Podmínka 5. u Fiche č.4

Podmínka stanovuje, že za určitých podmínek **mohou být** i během vázanosti projektu na účel **podpořené stavby a technologie pronajmuty či být provozovány jiným subjektem, příjemce dotace však musí PŘEDEM požádat o souhlas SZIF.**

Podmínka 16. u Fiche č.5,

Podmínka 9. u Fiche č.6

Pouze pokud je žadatelem obec nebo svazek obcí, může využít tzv. „průběžné financování projektu“. V praxi to znamená, že můžete projekt rozdělit na 2 části, tuto skutečnost ovšem musíte už předem naplánovat a uvést v Žádosti o dotaci. U takto rozděleného projektu pak můžete požádat o jedno průběžné proplacení výdajů, a to pozor!! max. do výše 50% plánovaných způsobilých výdajů. Tedy: o průběžnou platbu můžete požádat dříve i později než bude časově Váš projekt v polovině realizace. Do žádosti o průběžnou platbu však musíte zahrnout jen takovou výši výdajů, která nepřekročí polovinu celého plánovaného objemu způsobilých výdajů. Při udělení jakékoliv sankce nárok na tuto průběžnou platbu zaniká (tedy se proplacení těchto výdajů odsunuje na konec projektu). K žádné kombinaci s dalšími opatřeními v této Fichi nedochází, proto podmínka je platná.

Následují komentáře k Podmínkám specifickým pro jednotlivé fiche:

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

Podmínka 5.

Podmínka 5. definuje vztah předmětu projektu k zemědělsky znevýhodněným oblastem (dále jen LFA), pokud je totiž projekt realizován v takovéto oblasti, zvýší to procento přidělené dotace a to i v případě stavebních investic. U mobilních investic musí mít žadatel pro získání vyššího procenta dotace situováno v LFA alespoň 75% výměry pozemků. Pokud se projekt realizuje ve více regionech, z nichž alespoň jeden mezi LFA nepatří, bude přiděleno procento dotace, jako by v LFA nebyl žádný z nich (tedy procento dotace nebude zvýšeno). Seznam LFA na Hranicku přináší tabulka níže u vysvětlení Řádku 20. Str. 22)

Fiche č.4 Lesnická technika

Podmínka 7.

Žadatel se zde zavazuje, že požadovaná dotace respektuje pravidlo „de minimis“, tedy že součet všech podpor udělených v tomto režimu nepřesáhá/nepřesáhne v období tří let 200.000 EUR. Podrobnosti viz Řádek 12 Veřejná podpora str 14.

Fiche č.5 Veřejná prostranství

Podmínka 6. stanovuje, že pokud bude součástí Vašeho projektu také nákup techniky pro údržbu zeleně, nesmíte ji po dobu vázanosti projektu na účel nikomu pronajímat či půjčovat za úplat. Tato technika tedy nesmí být zdrojem příjmů.

Podmínky 7.-14. Tyto podmínky jsou vzhledem k vymezeným podporovaným aktivitám pro žadatele irelevantní.

Fiche č.6 Spolkový život a sport

Podmínka 4.

Podmínka se vztahuje k situaci, kdy využití části objektu, který je předmětem Vašeho projektu neodpovídá cíli Fiche, přiřazeného opatření či oblasti podpory (body 5., 10. a 22.). Podmínka jasně stanovuje, že náklady

na stavební práce, technologie či materiál, které slouží jiným potřebám než účelu a cílům opatření/podopatření/záměru, nejsou způsobilé ke spolufinancování.

Podmínku si osvětlíme na konkrétním příkladu. Předmětem projektu je rekonstrukce kulturního domu, konkrétně sálu (200m²) a restaurace (50m²). V budově je také WC a kotelna, na tyto místnosti se však rekonstrukce nevztahuje. Do způsobilých výdajů nelze zahrnout výdaje na rekonstrukci restaurace, protože její funkce neodpovídá cílům a zaměření Fiche. Tam, kde to jde, tedy budeme účtovat výdaje na sál a restauraci odděleně a do způsobilých výdajů zahrneme pouze výdaje na rekonstrukci sálu. Některé druhy stavebních prací (např. fasáda, rozvody) však takto jednoduše rozdělit nejde a do způsobilých výdajů tak bude zahrnuta poměrná část. Ta se vypočítá dle vzorce uvedeného v této podmínce. Písmeno v je užitná plocha objektu, která je předmětem projektu. Tedy pozor!! Nemusí to být nutně plocha celé budovy, v našem případě to bude plocha sálu a restaurace (bez WC a kotelny). X je plocha objektu, která slouží jiným účelům (tedy restaurace). Y jsou celkové způsobilé výdaje těchto společných nákladů na stavební práce (práce, technologie, materiál, např. 300.000 Kč). Výši způsobilých výdajů těchto společných stavebních nákladů vypočteme jako $z = v * y / (v + x)$, takže $250 * 300000 / (250 + 50) = 250000$. Do způsobilých výdajů za fasádu a rozvody bude možno zahrnout pouze 250.000,- Kč. Zároveň platí, že plocha s jinými účely nesmí tvořit výraznější část objektu. $v / (v + x)$ musí být větší než 0,5, tedy v našem případě $250 / (250 + 50) = 0,83$, v pořádku, podmínka je splněna. V případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

Podmínka 7.

Fiche nezakládá veřejnou podporu, relevantní je tedy až druhá část podmínky. Příjemce dotace může během realizace a v závislosti na projektu na účel pronajmout předmět projektu dalšímu nájemci (provozovateli), pouze však za účelem aktivit ve veřejném zájmu (pronajímatel zde tedy může mít informační středisko, klubovnu, ale ne prodejnu nebo restauraci). Nájemce je rovněž nutno vybrat v rámci transparentního výběrového řízení (nemohu tedy pronajmout předmět projektu svému známému, aniž bych nedal šanci ostatním, kteří mohou nabídnout přínosnější využití).

Řádek 20. Druh a výše dotace

Bod určuje, jaké procento dotace můžete v dané Fichi získat, u některých fichí je pak toto procento různé pro jednotlivé typy žadatelů. **Přidělené procento určuje, jak velká část Vašich způsobilých výdajů Vám bude zpětně po ukončení projektu (podání a kontrole Žádosti o proplacení) proplacena na Váš účet.** Když tedy Vaše Fiche má přidělené procento dotace např. 80%, znamená to, že nejdříve musíte z vlastních prostředků (z půjčky, úvěru apod.) zafinancovat celý projekt, pak Vám bude navraceno 80% způsobilých výdajů, které jste v rámci projektu vydal. 20% je tedy tzv. **spolufinancování** a musí tak být hrazeno z Vašich vlastních zdrojů.

Pravidla však umožňují zajistit toto spolufinancování také za využití tzv. **věcného plnění, tedy poskytnutí vlastními silami zajištěných stavebních prací a dobrovolné neplacené činnosti.** (Poskytnutí vlastních surovin a vybavení je sice v Pravidlech IV.1.2 uvedeno, dle stanoviska SZIF, zde ovšem tyto dvě možnosti zůstaly uvedeny omylem a nebudou uznány za způsobilý výdaj). Toto věcné plnění může tvořit dokonce celý objem Vašeho spolufinancování. V případě stavebních prací se bude k Žádosti o proplacení dokládat pracovní deník a rozpočet dle katalogu stavebních prací ÚRS Praha, u dobrovolné práce to budou pracovní výkazy, čestná prohlášení či smlouvy o vykonávání takové práce. U vybavení a surovin ještě ani sám SZIF nemá stanoven způsob prokázání, úspěšní žadatelé budou podrobně s možnostmi využití věcného plnění seznámeni v rámci Příručky pro příjemce. Zapojení věcného plnění vede k vyšší mobilizaci místních zdrojů a je jednou

z inovací SPL „Měníme Hranicko“. Míra věcného plnění tak bude u Fichí č.1,5,6 předmětem Preferenčního kritéria č. 2 Uplatňování inovačních přístupů (více o kritériích Řádek 26. str. 28).

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

Podmínka 1.

U této fiche je pro výši dotace rozhodující, zda projekt a) realizujete v zemědělsky znevýhodněné oblasti nebo jste b) tzv. „mladý zemědělec“.

a) Projekt je realizován v zemědělsky znevýhodněné oblasti (LFA)

Následující tabulka přináší přehled LFA na Hranicku:

obec	typ LFA	k.ú.	název k.ú.
Hranice	EVL	647683	Bečva - Žebračka
Hranice	EVL	647683	Hranická propast
Hranice	EVL	647683	Nad kostelíčkem
Hranice - Lhotka	OA	778176	Lhotka
Hranice - Středolesí	OA	757390	Středolesí
Hranice - Uhřínov	HA	773450	Uhřínov
Hranice - Drahotuše	EVL	631949	Bečva - Žebračka
Hranice - Slavič	EVL	750042	Bečva - Žebračka
Hranice - Slavič	EVL	750042	Týn nad Bečvou
Hustopeče n. B.	EVL	649988	Hustopeče - Štěrkač
Hustopeče n. B.	EVL	649988	Choryňský mokřad
Hustopeče n. B. - Poruba	EVL	725901	Choryňský mokřad
Jindřichov	OA	660345	Jindřichov
Milotice n. B.	EVL	695165	Hustopeče - Štěrkač
Olšovec	OA	711179	Boňkov
Partutovice	OA	718122	Partutovice
Potštát	OA	726486	Potštát-Horní předměstí
Potštát	OA	671495	Kovářov
Potštát	OA	726451	Padesát Lánů
Potštát	OA	726478	Potštát-Dolní předměstí
Potštát	OA	726460	Potštát-město
Potštát	OA	678805	Kyžlířov
Potštát	OA	608581	Boškov
Potštát	OA	684112	Lipná
Radíkov	HA	737755	Radíkov
Střítež n. L.	OA	757969	Střítež n.L.
Teplice n. B.	S	766283	Teplice n.B.
Zámrský	EVL	790974	Hustopeče - Štěrkač

Typy LFA: EVL – území NATURA 2000, HA – horské oblasti, OA – ostatní méně příznivé oblasti, S - oblasti se specifickými omezeními

Pokud se tedy místo realizace Vašeho projektu v některém z vyjmenovaných území nachází, máte při splnění dalších ustanovení Řádku 19. Podmínky 5. (viz výše) nárok na zvýšení procenta dotace. V případě nejasností se zařazením území realizace Vašeho projektu mezi LFA doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

b) projekt realizuje „Mladý zemědělec“

„Mladý zemědělec“ je pomocný termín vytvořený pro potřeby PRV a dle Přílohy 9 Pravidel MAS (str.56) je definován takto:

- a) žadatelem je **fyzická osoba**, která **nedosáhla** ke dni podání žádosti **40 let** věku
- b) žadatelem je **právníká osoba**, kterou zemědělec nedosahující ke dni podání žádosti 40 let řídí tj. plní funkci statutárního orgánu a zároveň se podílí na základním jmění více než z 50%.

Ač je tedy v Řádku 20. u výše dotace uveden údaj 40%(50)%, výše přidělené dotace se bude řídit ve Fichi uvedeným rozřazením na mladé či ostatní zemědělce ve znevýhodněných či ostatních oblastech. Procento dotace tak dle jednotlivých případů činí 40 – 60%.

Podmínka 2.

Obsah Podmínky 2. je relevantní pouze pro zemědělské subjekty, které splňují definici „středních podniků“, tj. mají více než 50 zaměstnanců a zároveň roční obrat či bilanční sumu vyšší než 10 mil. EUR. Pokud splňujete výše uvedené podmínky, budou pro Vás platit v některých ohledech specifické podmínky, jdoucí nad rámec této příručky, proto prosíme, abyste se co nejdříve obrátili na pracovníky MAS s žádostí o konzultaci.

Fiche č.5 Veřejná prostranství

Podmínka 1.

Projekty v této Fichi nemohou zakládat veřejnou podporu (podrobněji viz Řádek 12. str. 14) Poslední věta je podmínkou pro MAS při přípravě Fiche a je tedy pro žadatele irelevantní. Platí údaj 80% z řádku Výše dotace.

Fiche č.6 Spolkový život a sport

Podmínka 1.

Projekty v této Fichi nemohou zakládat veřejnou podporu (podrobněji viz Řádek 12. str. 14) Poslední věta je podmínkou pro MAS při přípravě Fiche a je tedy pro žadatele irelevantní. Platí údaj 80% z řádku Výše dotace.

Podmínka 2.

Fiche nezakládá veřejnou podporu, proto je obsah této podmínky irelevantní.

Řádek 21. Maximální/minimální způsobilé výdaje

Pzn.: červeně napsaná omezení v oranžovém řádku jsou zde uvedena jako závazné limity pro MAS v dané fichi a jsou pro žadatele irelevantní. Pro žadatele jsou závazné částky uvedené v bílých řádcích MAX a MIN.

Tento bod je taktéž zcela zásadní. Říká, jaká musí být minimální a maximální výše způsobilých výdajů ve Vašem projektu. **Způsobilé výdaje** jsou takové, u kterých lze žádat o jejich proplacení, tedy stávají se předmětem dotace. Způsobilé výdaje musí splňovat podmínky programu, **musí být konkrétně zmíněny v Číselníku způsobilých výdajů dané Fiche (viz Řádky 23.-25., str. 25)**, musí být přiměřené (ceny v místě a čase obvyklé), hospodárné (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu), účelné (přímá vazba na projekt a nezbytnost pro realizaci projektu) a efektivní (maximalizace poměru mezi výstupy a vstupy projektu). Výdaje musí být identifikovatelné, prokazatelné a doložitelné potvrzenými účetními doklady apod.

Váš projekt bude zřejmě obsahovat i nezpůsobilé výdaje, takové pak musíte uhradit pouze z vlastních prostředků. Zde uvedené maximum a minimum tedy neznamená limity celkového rozpočtu projektu.

Pro lepší pochopení nabízíme několik příkladů, částku maximální výše způsobilých výdajů si vypůjčíme z Fiche č.1 (2.000.000 Kč):

- Váš projekt má rozpočet 2.000.000 Kč a nemá žádné nezpůsobilé výdaje. Vše je v pořádku, způsobilé výdaje jsou pod limitem, přidělená dotace bude tvořit 40% způsobilých výdajů, tedy 800.000,- Kč, které Vám budou připsány na účet po úspěšném ukončení projektu. Dosáhl jste max. možné míry podpory.
- Váš projekt bude mít rozpočet 2.200.000 Kč, z toho 2.000.000 Kč jsou způsobilé výdaje a výdaje ve výši 200.000,- Kč nespĺňují podmínky způsobilosti výdajů. Vše je v pořádku, způsobilé výdaje jsou v limitu. Ač je rozpočet projektu vyšší o 200.000 Kč, bude přidělená dotace stejně velká jako v případě a), nedosáhnete tedy celých 40% podpory. Snahou tedy je vždy omezit výši nezpůsobilých výdajů projektu.
- Váš projekt má rozpočet 2.200.000 Kč, a všechny výdaje splňují podmínky způsobilosti. Projekt s takovým rozpočtem můžete klidně zrealizovat, ale překročili jste limit a k Žádosti o proplacení tak můžete předložit opět výdaje jen do výše 2.000.000 Kč, dotace bude tedy činit 40% pouze z této částky a v důsledku tedy nedosáhnete pro celý projekt max. míru dotace.

Jak vidno, do Programu LEADER se můžete přihlásit i s projektem třeba za 6.000.000 Kč, dotaci obdržíte ovšem pouze jako přidělené procento z maximálního limitu dané Fiche (např. u Fiche 1 tedy 40% ze 2.000.000 Kč). Navíc musíte pamatovat na to, že v odpovídající rozsahu musíte uvést a pak také splnit a 5 let udržet všechny výstupy, které v projektu uvedete. Proto je účelnější v takovýchto případech spíše Váš projektový záměr rozetapizovat a do dané výzvy podat jen určitý výsek Vašeho záměru. To ovšem přináší jiné úskalí. Výstupem podpořeného projektu z Programu LEADER i z jiných dotačních programů musí být nějaký funkční celek, stavba, aktivita. Opět podáme jednoduchý příklad. Pokud chci zrekonstruovat dům v dezolátním stavu, ve kterém chci udělat divadlo

a klubovnu a celkový rozpočet přesahuje limity dané programem, nemohu záměr rozetapizovat tak, že podám Žádost o dotaci pouze na kompletní výměnu oken, podlah a rozvodů vody, ale kvůli chybějícím elektrickým rozvodům a odpadům nebudou ani divadlo, ani klubovna po skončení této etapy provozuschopné. Do Programu LEADER musím podat projekt koncipovaný tak, že výstupem bude zprovoznění pouze klubovny, kde zrekonstruuji vše potřebné a vybavím ji pro provozuschopný stav a divadlo ponechám na další etapu. Ač Vám možná takovéto řešení nezní logicky, podmínky programu jsou takto nastaveny.

Řádek 22. Oblasti podpory (typy aktivit)

Tento bod přináší shrnující soupis typových aktivit, které lze z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ v dané fichi podpořit. Pokud Váš záměr v soupisu nenaleznete a přesto se domníváte, že by mohl být podpořen, doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS.

Řádky 23. – 25. Způsobilé výdaje

Základním seznamem druhů a typů způsobilých výdajů je tzv. **Číselník způsobilých výdajů**, který přináší soupis evidenčních kódů a názvů jednotlivých způsobilých výdajů (dále jen kódy).

Podrobný popis většiny kódů, především těch specifických pro danou fichi, již jde nad rámec této Příručky, v případě nejasností doporučujeme konzultaci s pracovníky MAS. Na tomto místě však některé vybrané kódy okomentujeme.

Pzn.: U dvou kódů také připojíme jejich max. povolenou výši, tak jak je uvedena v Příloze č.12 Pravidel IV.1.2. (ostatní kódy a jejich max. výše v Příloze č.12 se vztahují k opatřením, k nimž není přiřazena ani jedna Fiche vyhlášená v této výzvě, pokud se tedy seznámíte s níže uvedeným soupisem, není detailní znalost Přílohy č.12 nezbytná). Dále na tomto místě uvádíme časové hledisko způsobilosti výdajů, tak jak je uvedeno v Části A, bodu 6. Podmínky f) (str.6) Pravidel IV.1.2.

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

Jak již bylo řečeno, Fiche č.1 obsahuje kromě hlavního ještě jedno vedlejší opatření, platí tedy, že do projektu lze zahrnout způsobilé výdaje jak z hlavního opatření (Řádek 23.), tak způsobilé výdaje z vedlejšího opatření (Řádek 24.), přičemž **objem způsobilých výdajů hlavního opatření musí činit nejméně 50% celkového objemu způsobilých výdajů projektu.** Řádek 25. je prázdný a tedy irelevantní u všech Fichí.

Kód 052 u Fiche č.1,

Kód 182 u Fiche č.4,

Kód 343 u Fiche č.5,

Kód 374 u Fiche č.6

Výdaje na zpracování projektové dokumentace

Projektovou dokumentací se v případě pravidel PRV (i v celé oblasti fondů EU) rozumí výdaj, vzniklý za účelem **zpracování popisu projektu dle závazné osnovy, přípravy Žádosti**

o dotaci, zpracování podnikatelského plánu, marketingové studie, realizace zadávacího řízení, zpracování výsledků veřejných anket, setkání apod. Projektová dokumentace je tak zde chápána odlišně, než jak ji většina z Vás zná, v praxi se často pojmem projektová dokumentace či projekt rozumí technicko-stavební dokumentace, různé nákresy, stavební řešení a studie, dokumentace pro stavební řízení apod. Takovéto odborné materiály jsou v pravidlech PRV nazývány dokumentací technickou (popis viz níže). Doporučujeme žadatelům si tuto novou terminologii osvojit, při realizaci svého projektu tak předejdete možným nedorozuměním při komunikaci s pracovníky MAS, SZIF a dalších příslušných subjektů.

Pro Váš projekt platí, že **výdaje na vznik Projektové dokumentace lze zařadit mezi způsobilé výdaje max. do výše 20.000,- Kč.** Jedná se o souhrnný limit tohoto kódu, neznámá to, že musí být celý výdaj proplacen pouze jedinému dodavateli. Dále pro Váš projekt platí, že tyto **výdaje jsou považovány za způsobilé, pokud vznikly/vzniknou kdykoli v období od 1.1.2007 do data předložení Žádosti o proplacení.**

Kód 053 u Fiche č.1,

Kód 344 u Fiche č.5,

Kód 375 u Fiche č.6

Výdaje na zpracování technické dokumentace

Technickou dokumentací se v případě pravidel PRV (i v celé oblasti fondů EU) rozumí výdaj, vzniklý za účelem vzniku stavební dokumentace, technických studií, dokumentace ke stavebnímu řízení, odborných posudků ve vztahu k životnímu prostředí, položkového rozpočtu apod.

Pro Váš projekt platí, že **výdaje na vznik Technické dokumentace lze zařadit mezi způsobilé výdaje max. do výše 80.000,- Kč.** Jedná se o souhrnný limit tohoto kódu, neznámá to, že musí být celý výdaj proplacen pouze jedinému dodavateli. Dále pro Váš projekt platí, že tyto **výdaje jsou považovány za způsobilé, pokud vznikly/vzniknou kdykoliv v období od 1.1.2007 do data předložení Žádosti o proplacení.**

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

Kód 054 Nákup nemovitosti

Součástí projektu může být i nákup nemovitosti, nezbytnost tohoto výdaje musí být v projektu dostatečně popsána. Pro Váš projekt platí, že také tento výdaj je **považován za způsobilý, pokud vznikl/vznikne kdykoliv v období od 1.1.2007 do data předložení Žádosti o proplacení.**

Pro všechny ostatní kódy/způsobilé výdaje kromě výše uvedených platí, že jsou považovány za způsobilé, pouze pokud vznikly v období od registrace Žádosti na RO SZIF (předpoklad říjen-listopad 2009) do data předložení Žádosti o proplacení.

Fiche č.5 Veřejná prostranství

Kód 338 Příloha 9 Pravidel MAS uvádí tyto příklady mobiliáře: lavičky, odpadkové koše, stojany na kola, zábradlí

Fiche č.6 Spolkový život a sport

Kódy 357, 362 Kód 357 je určen pro obnovu, Kód 362 pro novou výstavbu, dále je obsah stejný. Příloha 9 Pravidel MAS uvádí tyto příklady kulturní infrastruktury: centra společenského života, kulturní a spolkové domy, víceúčelové objekty - např. dům kultury a služeb, klubovny, knihovny

Kódy 360, 365 Kód 360 je určen pro obnovu, Kód 365 pro novou výstavbu, dále je obsah stejný. Příloha 9 Pravidel MAS uvádí tyto příklady:

- zajištění občanského vybavení a služeb v oblasti zdravotnictví (ordinace lékaře)
 - pro sportovní a volnočasové aktivity a tělovýchovu (např. hřiště, tělocvičny, kuželny, víceúčelová sportovně-společenská centra, včetně zázemí – např. šatny, umývárny, WC, občerstvení, lavičky, stoly)
 - výše uvedené může být realizováno také formou přestavby a rekonstrukce stávajících objektů a ploch, které sloužily původně k jiným účelům, pro sportovní a volnočasové aktivity.
- Příloha 9 uvádí také možnost vybudování či obnovy např. prodejny smíšeného zboží. Zde by se jednalo o aktivitu zakládající veřejnou podporu, proto není ve Fichi přípustná.

Kódy 373, 382 Program PRV rozděluje opatření III.2.1.2. Občanské vybavení a služby, ke kterému je přiřazena tato Fiche na 3 záměry, které mají své kódy způsobilých výdajů. Fiche s rozdělením do jednotlivých záměrů nepracuje, proto obsahuje kódy napříč všemi třemi záměry, v důsledku čehož jsou ve Fichi uvedeny 2 (spolu s kódem 383 částečně 3) kódy s podobným obsahem. Proto se kódy 373 a 382 téměř překrývají. Oba dva umožňují v souvislosti s projektem pořídit nezbytné vybavení, zařízení, technologie, základní kancelářský nábytek, hardware, software související s projektem.

Kód 383 má podobný obsah s tím, že zde přibyla ještě možnost stavebních výdajů malého rozsahu tedy dle Přílohy 9 Pravidel MAS: jednotlivé stavby do 25 m² zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m v souvislosti se společenskými, spolkovými, sportovními, environmentálními, kulturními a církevními aktivitami. Příloha 9 také uvádí příklady takového potřebného materiálně-technického zázemí:

přírodní amfiteátr s venkovním parketem se zastřešením, zastřešené podium pro vystupování kapel, rybářská bašta u rybníka, stavba mola se zábradlím, hasičské cvičiště s klubovnou, stavba stělnice (brokové, kulové včetně střelby z malorážky, vzduchovky) s klubovnou a venkovním krytým posezením, stavba kryté pergoly se stoly, lavicemi a objektem pro přípravu jídel a nápojů včetně dětského hřiště s příslušným vybavením jako místo setkávání, oslav, apod., podium a vybavení pro pořádání venkovních mší a jiných církevních obřadů, dřevěné stánky (montované), pořízení velkého stanu s mobilním vytápěním, mobilní ozvučování a osvětlovací technika včetně technického vybavení pro konferenciéra, zařízení letního kina (plátно včetně konstrukce, promítací a zvuková technika, mobilní lavičky), audiovizuální technika pro pořádání přednášek, zpevněná patka a kotvící technika pro stavění májů

Řádek 26. Preferenční kritéria

Preferenční kritéria jsou hodnotícím nástrojem, kterým Výběrová komise posoudí Vaši žádost. Míra naplnění preferenčních kritérií ve spojitosti s obsahem a zaměřením Vašeho projektu formuje výstupy. Hodnocení preferenčních kritérií následuje po kontrole úplnosti, administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti (více o kontrolách kap. 2.5).

Jak již bylo vysvětleno v úvodu této publikace, Program rozvoje venkova má své vlastní cíle s celorepublikovým dopadem na rozvoj venkova. K jejich naplňování slouží jednotlivé osy a opatření tohoto programu. Jedním z nástrojů dosažení těchto cílů je tedy i Osa IV. - Program LEADER 2007-2013, jehož se Rozvojové partnerství účastní. Stejně tak i Rozvojové partnerství má své vlastní specifičtější cíle, které jsou ušité na míru potřebám našeho regionu, zároveň jsou ovšem v souladu s cíli PRV. MAS si tyto vlastní specifické cíle stanovila v SPL „Měníme Hranicko“. Také Fiche mají své konkrétní cíle, které jsou jakýmsi dílčím rozpracováním cílů SPL „Měníme Hranicko“. Celou tuto „soustavu“ si představme jako pyramidu, kde odspodu široká paleta konkrétních cílů Fichí pomáhá naplnit specifické cíle SPL, ty pak přispívají k naplňování „nejvyšších“ a nejobecnějších cílů PRV, které jsou na vrcholu této pyramidy.

Aby bylo naplňování všech těchto cílů monitorovatelné, měřitelné a porovnatelné, uvádí SPL a jednotlivé Fiche sady tzv. **monitorovacích indikátorů**, SPL pak také koncové hodnoty, jichž by měly indikátory po ukončení programu dosáhnout. MAS má tedy jasný zájem na co největším naplňování těchto monitorovacích indikátorů. Jelikož je toto naplňování realizováno právě podporou projektů koncových žadatelů, preferuje MAS takové projekty, které jí s naplňováním indikátorů a tedy plněním svých cílů pomohou nejvíce.

Aby řídicí orgán PRV zvýšil MASkám motivaci k naplňování daných cílů, používá v programu LEADER nástroj finanční motivace. Ten spočívá v tom, že celých 30% finančních prostředků určených každý rok pro všechny MAS účastnící se LEADERu a jejich vybrané projekty, rozdělí právě podle plnění těchto monitorovacích indikátorů. Pro MAS i pro žadatele tak má naplňování indikátorů ještě jeden zásadní rozměr. Čím úspěšnější v naplňování indikátorů budeme, tím více prostředků na realizaci Programu LEADER během 6ti let získáme a budeme moci na Hranicku rozdělit.

Celý výše uvedený metodický postup vychází z pravidel Osy IV. LEADER PRV a je závazný pro všechny MAS účastnící se Programu LEADER 2007-2013.

Ze všech výše uvedených důvodů si proto jak MZe (Povinná kritéria), tak MAS (Preferenční kritéria stanovená MAS) v jednotlivých Fichích stanovila tzv. **preferenční kritéria**, která pomohou seřadit podané žádosti dle toho, jak která žádost naplňuje cíle dané Fiche, SPL „Měníme Hranicko“ i PRV.

Bod 23. tedy přináší seznam preferenčních kritérií, na základě kterých Vaši žádost oboduje Výběrová komise MAS a sestaví pořadí projektu za každou Fichi. Podrobnosti o procesu hodnocení žádostí viz kap. 2.5. str. 43.

Povinná kritéria jsou shodná pro všechny Fiche, u každé z nich však mají přidělenou různou hodnotu max. bodového hodnocení, tj. u každé Fiche je dle jejího zaměření dané kritérium méně či více důležité.

Popis naplnění preferenčních kritérií ve Vašem projektu je nutno podrobně rozvést v Příloze Popis projektu, žadatel také musí být schopen prokázat tyto skutečnosti při kontrolách během realizace i v období vázanosti projektu na účel.

Podrobný výklad preferenčních kritérií obsahuje publikace **Metodický pokyn pro hodnocení projektů k Výzvě č.1/2008**, kterou najdete na adrese www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k výzvě č. 1-2008 →Metodický pokyn pro hodnocení projektu

Povinná preferenční kritéria:

Kritérium 1. Vytvoření každého nového trvalého pracovního místa

Projekt získá pouze nulové či maximální bodové ohodnocení. Na tomto místě je potřeba upřesnit znění tohoto kritéria, které muselo být doslovně převzato z Pravidel MAS. Slovo „každého“ v tomto případě neznamena, že by se bodový zisk násobil (např. za 1 pracovní místo 6 bodů, za 2 místa 12 bodů). Výkladové znění je: Maximální bodové ohodnocení získá takový projekt, v rámci něhož dojde k vytvoření alespoň jednoho nového trvalého pracovního místa. Projekty, které nevytvoří ani jedno pracovní místo za toto kritérium nezískají žádný bod. Podrobnou a závaznou definici takového pracovního místa uvádí Příloha 6 Pravidel IV.1.2., podmínky udržitelnosti takového pracovního místa uvádí Řádek 19. Podmínka 3. dané fiche, komentář k oběmu pak tato příručka na str. 18.

Kritérium 2. Uplatňování inovačních přístupů

Podrobný výklad tohoto kritéria obsahuje Metodický pokyn pro hodnocení projektů.

Kritérium 3. Víceodvětvové navrhování a provádění projektu založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství.

Dle míry naplnění kritéria získá 0 až max. počet bodů projekt, který při přípravě a realizaci propojuje více subjektů či projektů místního hospodářství. Podrobný výklad tohoto kritéria a příklady obsahuje Metodický pokyn pro hodnocení projektů.

Kritérium 4. Zaměření dopadů projektu na mladé lidi do 30 let

Na tomto místě je potřeba upřesnit znění tohoto kritéria, které muselo být doslovně převzato z Pravidel MAS. Výkladové znění je: Naplnění kritéria netvoří pouze zaměření dopadů projektu na mladé lidi do 30 let, ale i jejich zapojení do přípravy, realizace a udržení projektu.

Dle míry naplnění kritéria tedy získá 0 až max. počet bodů projekt, do kterého jsou ve fázi přípravy či realizace aktivně zapojeni mladí lidé do 30 let nebo je dopad projektu na tyto mladé lidi zaměřen. Hodnoceno bude též, nakolik budou tito lidé zapojeni do péče a údržby výstupů projektu.

U **Fiche č.5** a **Fiche č.6** bude hodnoceno též nakolik a jakými způsoby mohli mladí lidé do 30 let ovlivnit podobu předmětu projektu, zda jsou a jak významnou cílovou skupinu

projektu tvoří, jaké konkrétní úkoly a zodpovědnosti mladí lidé do 30 let měli/budou mít při přípravě a realizaci projektu.

Pro udělení bodů u tohoto kritéria budou žádosti nejdříve předloženy k posouzení Pracovní skupině MAS Mládež, která naplnění tohoto kritéria u žádosti posoudí a doporučí Výběrové komisi přidělení konkrétního bodového hodnocení.

Kritérium 5. Zaměření dopadů projektu na ženy

Na tomto místě je potřeba upřesnit znění tohoto kritéria, které muselo být doslovně převzato z Pravidel MAS. Výkladové znění je: Naplnění kritéria netvoří pouze zaměření dopadů projektu na ženy, ale i jejich zapojení do přípravy a realizace projektu.

Dle míry naplnění kritéria tedy získá 0 až max. počet bodů projekt, do kterého jsou ve fázi přípravy či realizace aktivně zapojeny ženy nebo je dopad projektu na ženy zaměřen. Hodnoceno bude též, nakolik budou ženy zapojeny do péče a údržbu výstupů projektu. U Fiche č.5 a Fiche č.6 bude hodnoceno též nakolik a jakými způsoby mohly ženy ovlivnit podobu předmětu projektu, zda jsou a jak významnou cílovou skupinu projektu tvoří, jaké konkrétní úkoly a zodpovědnosti ženy měly/budou mít při přípravě a realizaci projektu. Pro udělení bodů u tohoto kritéria budou žádosti nejdříve předloženy k posouzení Pracovní skupině MAS Ženy, která naplnění tohoto kritéria u žádosti posoudí a doporučí Výběrové komisi přidělení konkrétního bodového hodnocení.

Pokud bude mít projekt negativní dopad na rovné příležitosti, neprojde kontrolou přijatelnosti a nebude moci být podpořen (= bude vyřazen) na základě podmínky stanovené v Části A, kap.3, bod k) (str.4) Pravidel IV.1.2.

Kritérium 6. Projekty se zkrácenou dobou realizace tzn. méně než 12 měsíců

Projekt získá pouze nulové či maximální bodové ohodnocení.

Ač současné Programovací období EU začalo již 1. ledna 2007, vlivem zpoždění spuštění PRV a tím i Programu LEADER v ČR došlo k situaci, kdy je potřeba urychleně čerpat prostředky evropských fondů určené pro roky 2007 a 2008. MZe tímto kritériem motivuje příjemce k rychlejšímu čerpání těchto dotačních prostředků.

Pro získání splnění tohoto kritéria tak musí být projekt ukončen (= podána Žádost o proplacení) nejpozději 12 měsíců od data Podpisu dohody (více o délce realizace projektu a administraci Žádostí viz Příručka pro žadatele Podmínka 1. str.19 a kap. 2.5. str. 47) .

Žadatel se k naplnění tohoto kritéria zaváže v Příloze 1. Osnova projektu. Opět upozorňujeme, že pokud žadatel kritérium v průběhu realizace nesplní (tedy neukončí projekt do 12 měsíců), bude toto nesplnění ze strany SZIF finančně sankcionováno a může dokonce vést k nevyplacení dotace.

Preferenční kritéria stanovená MAS:

Podrobný Výklad preferenčních kritérií stanovených MAS včetně detailnějšího popisu bodování dle míry naplnění kritérií obsahuje Metodický pokyn pro hodnocení projektů k Výzvě č.1/2008.

Fiche č.1 a č.4 Při shodném počtu bodů dostanou přednost projekty, které se realizují na katastrálním území obce s vyšší mírou nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti bude odvozena z oficiálních statistik Úřadu práce v Přerově, vždy za měsíc, ve kterém byla podána Žádost o dotaci.

Fiche č.5 a č.6 Při shodném počtu bodu bude podpořen projekt realizovaný v obci s nižším počtem obyvatel. Počet obyvatel bude odvozen z údajů ČSÚ k 31.12. 2007.

Řádek 27. Soupis povinných příloh Žádosti o dotaci.

Pzn.: Číslování příloh je u každé Fiche odlišné, naví ne každá příloha se také týká zrovna Vaší žádosti. Proto prosím přílohy Vaší žádosti očísľujte od 1 a výš přesně dle toho, které přílohy jsou pro Vás relevantní. Číslování příloh dle Fiche tedy nemusíte brát v potaz.

Příloha 1. Nejzásadnější přílohou Žádosti o dotaci je tato příloha, která detailněji popíše Váš projekt a to dle závazné osnovy Přílohy 2 Pravidel IV.1.2. MAS ovšem nad rámec tohoto vzoru bude v této příloze požadovat uvedení ještě dalších údajů. **Proto odkazujeme na tomto místě na kap. 2.3. str. 37 této příručky, kde naleznete upravenou a pro Vás žadatele závaznou osnovu, která je převzata z Pravidel IV.1.2. a doplněna o požadavky MAS.**

Ve Fichi uvedený popis této přílohy musel být převzat v plném znění z Pravidel MAS, a co se týče počtu výtisků, **obsahuje CHYBU!!!** Platí podmínka uvedená ve Výzvě č.1, a to že Žádost o dotaci včetně všech příloh musí být předložena v tištěné i elektronické formě, a to následujícím způsobem:

- **3x v tištěné formě (z toho 1x originál a 2 paré):** Vyplněný formulář včetně všech povinných i nepovinných příloh
- **1x v elektronické formě** na DVD nebo CD-R: pouze vyplněný formulář + povinná příloha Popis projektu (formáty .doc nebo .pdf)

Přílohy 2. a 3. nevyžadují komentář

Příloha 4. u Fiche č.1,

Příloha 5. u Fiche č.5,

Příloha 6. u Fiche č.6

Jedná se o zcela zásadní přílohu, její doložení patří mezi podstatné podmínky Fiche. **Pokud aktivity Vašeho projektu vyžadují stavební povolení, a Vy ho ještě nemáte, je potřeba zhodnotit, v jakém stavu připravenosti je Vaše technická dokumentace projektu, na příslušném stavebním úřadu urychleně ověřit, zda je v možnostech Vašich či stavebního úřadu vám toto stavební povolení do uzávěrky výzvy vystavit.** Naštěstí u mnoha aktivit stačí ohlášení stavby či jde stavba zcela mimo vyjádření stavebního úřadu. V takovém případě musíte doložit četné prohlášení, že na Váš projekt není stavební povolení ani ohlášení stavby potřeba. (závazný vzor viz Příloha 7 Pravidel IV.1.2.)

Příloha 4. u Fiche č.4,

Příloha 4. u Fiche č.5,

Příloha 4. u Fiche č.6

Fiche nezakládá veřejnou podporu, proto tato příloha není povinná a řádek berte jako by byl prázdný.

Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků

Příloha 5. Jelikož Fiche č.1 zakládá veřejnou podporu je tato příloha povinná.

Přílohy 6. až 8. nevyžadují komentář

Příloha 9. Pokud je Váš projekt zaměřen na budování pastevních areálů nebo chovu vodní drůbeže, budete pro svůj projekt potřebovat souhlasné stanovisko MŽP dle závazného vzoru.

Příloha 10. Pokud je součástí Vašeho projektu nákup nemovitosti, musíte předložit znalecký posudek ne starší 12 měsíců.

Příloha 11. U Fiche č.1 (a Fiche č.7 Cestovní ruch) je vyžadován Podnikatelský plán. Návod na jeho vytvoření najdete na str 51. Kapitola 4.

Fiche č.4 Lesnická technika

Příloha 5. Tato příloha musí být předložena ve tvaru závazného vzoru uvedeného v Příloze 11 Pravidel IV.1.2. Jedná se o seznam lesních pozemků ve vlastnictví či pronájmu žadatele. Do tohoto přehledu se uvádí jména pronajímatelů a čísla smluv resp. identifikace LHP nebo LHO a samotné tyto smlouvy a listiny mohou být vyžadovány při kontrole na místě. Jejich nepředložení může vést k vyřazení projektu z programu či vrácení dotace v celé výši včetně sankcí. Nestačí tedy les obhospodařovat např. pouze na základě Smlouvy o dílo či vystavovaných faktur.

Dále se žadatel v této příloze zaváže, že bude užívat techniku z projektu po dobu minimálně 5 let od podání Žádosti o proplacení **pouze na výměře vlastních nebo pronajatých pozemků. Tyto pozemky se musí nacházet na území působnosti MAS.**

Dále se zde žadatel zavazuje, že bude po dobu realizace projektu a vázanosti projektu na účel **hospodařit na takové výměře, která je stejná nebo vyšší než spodní hranice škály bodovacího kritéria**, které v tomto kritériu obdržel. Tedy v budoucnu se samozřejmě výměra vašich pozemků může zvětšovat i zmenšovat, nikdy však nesmí přeskočit do výměry, za kterou byste byli získali nižší preferenční body.

Příloha 6. Pro prokázání potřebnosti a využitelnosti investice musí žadatel rovněž předložit stanovisko odborného lesního hospodáře při hospodaření podle LHP/LHO. Závazný vzor je uveden v dokumentu, který jinak nemá s Programem LEADER „Měníme Hranicko“ nic společného, proto tento vzor na tomto místě reprodukuje.

Stanovisko odborného lesního hospodáře/hospodářů k využitelnosti pořizované mechanizace při hospodaření podle LHP/LHO

Potvrzují, že (uveďte typ stroje/zařízení) žadatele (název subjektu, adresa) v rámci Fiche č.4 Lesnická technika (podopatření I.1.2.1 Lesnická technika) Programu rozvoje venkova na období 2007–2013 je použitelná pro činnosti uvedené ve Fichi č.4 (- stroje a zařízení pro budování a údržbu lesních cest, stezek a chodníků

- stroje pro údržbu lesních porostů a prvotní zpracování dříví) pro využití při hospodaření založeném na LHP/LHO nebo je v souladu s podmínkami trvale udržitelného hospodaření v lesích.

V..... dne.....

 jméno a podpis odborného lesního hospodáře/hospodářů číslo platné licence

Příloha 7. Odborný lesní hospodář, který stanovisko (viz Příloha č.6) vydá, svou odbornou způsobilost doloží kopií dokladu.

Fiche č.5 Veřejná prostranství

Přílohy 6. a 7. jsou vzhledem k zaměření Fiche irelevantní

Příloha 8. je vzhledem k tomu, že MAS nezařadila nákup pozemku jako způsobilý výdaj dané Fiche, irelevantní.

Příloha 9. V případě, že bylo k předmětu Vašeho projektu realizováno stavební řízení, pak je nutno předložit kopii technické dokumentace k tomuto řízení předkládané

Příloha 10. Pokud takováto technická dokumentace přikládána není, pak je nutno přiložit alespoň půdorys stavby či půdorys dispozice technologie.

Příloha 11. Jako ověření vlastnictví a lokalizaci místa projektu je nutno předložit kopii katastrální mapy potvrzenou katastrálním úřadem.

Přílohy 12. – 15. jsou vzhledem k zaměření Fiche irelevantní.

Fiche č.6 Spolkový život a sport

Příloha 5. Jako ověření vlastnictví a lokalizaci místa projektu je nutno předložit kopii katastrální mapy potvrzenou katastrálním úřadem.

Příloha 7. je vzhledem k tomu, že MAS nezařadila nákup pozemku jako způsobilý výdaj dané Fiche, irelevantní.

Příloha 8. V případě, že bylo k předmětu Vašeho projektu realizováno stavební řízení, pak je nutno předložit kopii technické dokumentace k tomuto řízení předkládané

Příloha 9. Pokud takováto technická dokumentace přikládána není, pak je nutno přiložit alespoň půdorys stavby či půdorys dispozice technologie.

Řádek 28.

Jako nepovinnou, přesto velmi doporučovanou přílohu můžete předložit fotodokumentaci současného stavu místa či předmětu realizace projektu. Výběrové komisi to jistě pomůže v lepším porozumění Vašemu projektovému záměru.

Řádky 29., 30. a 31. se týkají až samotného zahájení a ukončení projektu, komentáře budou součástí Příručky pro příjemce dotace.

Řádek 32.

Výše již bylo pojednáno o stanovených monitorovacích indikátorech. **SPL „Měníme Hranicko“ uvádí základní sadu monitorovacích indikátorů, které bude MAS v jednotlivých Fichích u žadatelů/příjemců sledovat (viz tabulka níže). Kromě nich jsou v dané Fichi uvedeny ještě další doplňkové indikátory.** Žadatel se ve své žádosti přidělením číselných hodnot zaváže ke splnění takto jím deklarovaných monitorovacích indikátorů. Jejich

naplňování bude předmětem kontrol ze strany MAS a ZSIF, jejich neplnění může být sankcionováno.

Tab. Monitorovací indikátory za období 2008 – 2009

Monitorovací indikátor	Relevance k fichi	Jednotka
Počet podpořených projektů	I, II, III, IV, V, VI, VII.	projekty
Nové technologie v zemědělských podnicích	I	technologie
Počet podpořených místních produktů	II	produkty
Lesnická technika	IV	kusy
Počet obnovených veřejných prostranství	V	počet projektů
Nové či obnovené objekty pro volný čas	VI	kusy
Nová pracovní místa	I, II, VII	osoby

Kontaktní údaje MAS:

!! Zde uvedené kontaktní údaje nejsou aktuální. Fiche vznikaly na podzim 2007, od té doby MAS změnila sídlo i telefon. Pro konzultace se tedy obraťte na kontakty uvedené na obalu této Příručky.

2.2.3. Komentář Pravidel IV.1.2.

Po textu aktuální výzvy a příslušné Fiche jsou Pravidla IV.1.2. třetím závazným dokumentem, jímž se žadatelé/příjemci dotace musí během přípravy, realizace a období vázanosti projektu na účel řídit. Podrobný komentář Pravidel IV.1.2. jde nad rámec této Příručky, veškeré zásadní informace jsou zapracovány do příslušných kapitol a oddílů této Příručky. Žadatelům rozhodně doporučujeme se s obsahem Pravidel IV.1.2. seznámit.

Pravidla IV.1.2. naleznete na adrese www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k výzvě c 1-2008 →Pravidla.

Pravidla jsou rozdělena na 3 části:

Část A – Obecné podmínky jsou obdobné pro všechny žadatele v PRV. Bod 1. přináší soupis základních zkratk a pojmů, body 2.-16. Pak soupis jednotlivých podmínek. Např. definice žadatele, postup výběru projektů a podávání žádostí, definici způsobilých výdajů, postup v případě financování leasingem, postupy pro provádění změn v projektu, postup při zadávání veřejných zakázek příjemcem dotace (bude rozvedeno podrobněji v Příručce pro příjemce, kontroly, způsob účtování a především typy sankcí. Některé podmínky v Pravidlech IV.1.2. mají na konci textu za středníkem velké písmeno (K,A,B,C nebo D). Tato písmena označují typ sankce, který bude na žadatele/příjemce ze strany SZIF uplatněn při nedodržení podmínky.

Část B – Specifické podmínky přináší další soupis informací a podmínek, nyní už vztažených přímo k opatření IV.1.2. tedy Žadostí o dotaci v Programu LEADER. Všechny relevantní

informace týkající se fáze přípravy a podání Žádosti jsou součástí Fichí, proto není potřeba tuto Část B podrobněji studovat.

Přílohy – následující oddíl přináší vzory příloh, které budete přikládat k Vaším žádostem. Upozorňujeme, že zde uvedený obsah povinné přílohy č.1 Vaší žádosti Osnova projektu (zde jako Příloha 2, str. 18) je závazným minimem stanoveným podmínkami Pravidel IV.1.2. a MAS si jej může dle svého uvážení doplnit. **Rozvojové partnerství tak učinilo, proto se pro žadatele stává závazným vzorem této přílohy Osnova projektu, kterou naleznete v následující kapitole této příručky nebo na adrese www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k vyzve c 1-2008 →Formular zadosti, vzory priloh**

Pzn.: Příloha 3 Osnova podnikatelského plánu je určena pouze pro opatření 1.3.2. zahájení činnosti mladých zemědělců. Jelikož žádná z Fichí není k tomuto opatření přiřazena, není tato osnova Podnikatelského plánu určena pro žadatele ve Fichi č.1. Bližší informaci o příloze Podnikatelský plán najdou žadatelé v kap. 4. na str. 51 této příručky.

2.3. Fáze přípravy osnovy projektu

Osnova projektu

Osnova projektu je jednou z nejdůležitějších povinných příloh, které se předkládají při podání Žádosti o dotaci. Osnova projektu je závazná, předkládá se v tištěné podobě (originál + 2 paré) a v elektronické podobě na CD nebo DVD ve formátu .doc nebo .pdf. Osnova musí vycházet ze závazného vzoru uvedeného v Příloze 2 Pravidel IV.1.2. MAS si však může do tohoto vzoru doplnit další požadavky.

Proto jako závazný vzor berte následující osnovu, kterou také naleznete ke stažení na webu www.regionhranicko.cz/leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k vyzve c 1-2008 →Formular zadosti, vzory priloh.

1. Název projektu

- Uvedte stručný a výstižný název projektu
- Uvedte název MAS
- Uvedte název Fiche, v rámci které projekt předkládáte, její číselné označení a název hlavního (včetně vedlejších) opatření/podopatření, příp. záměrů, z nichž Fiche vychází.

2. Cíle projektu

- Srozumitelně popište cíle projektu

3. Žadatel

- Uvedte název žadatele, adresu/sídlo žadatele, IČ/RČ (případně datum narození) žadatele

- Uvedte základní přehled činností žadatele (dle Obchodního rejstříku, Živnostenského listu, stanov apod.), které mají vztah k projektu
- 3.1 Zpracovatel projektu** – v případě, že projekt zpracovává jiný subjekt
 - uveďte název/jméno zpracovatele a kontaktní údaje

4. Popis projektu

4.1 Zdůvodnění projektu

- Uvedte podstatu problému včetně popisu výchozího stavu
- Uvedte, jak přispěje realizace projektu k vyřešení příslušného problému
- U **Fiche č. 5 Veřejná prostranství** a **Fiche č. 6 Spolkový život a sport** uveďte **cílové skupiny**, pro které je projekt určen

4.1.1 Inovace projektu

- Uvedte inovační prvky projektu

4.2 Realizace projektu

- Popište konkrétní činnosti, které budou realizovány jako způsobilé výdaje v rámci projektu
- Uvedte předpokládaný časový harmonogram realizace projektu, harmonogram uveďte ve formátu tabulky, např. takovéto:

Fáze projektu	Časový harmonogram realizace projektu																								
	01/2008	02/2008	03/2008	04/2008	05/2008	06/2008	07/2008	08/2008	09/2008	10/2008	11/2008	12/2008	01/2009	02/2009	03/2009	04/2009	05/2009	06/2009	07/2009	08/2009	09/2009	10/2009	11/2009	12/2009	
Příprava projektové dokumentace																									
Podání Žádosti o dotaci																									
Realizace výběrového řízení																									
Realizace projektu																									
Podání Žádosti o proplacení																									

- Uvedte místo realizace projektu (v případě více míst realizace, uveďte všechna místa): ulice, číslo popisné a číslo orientační, PSČ, obec, katastrální území, okres

4.3 Technické řešení projektu

- v případě, že byla předložena povinná příloha technická dokumentace, popište projekt formou výtahu ze souhrnné technické zprávy (v rozsahu ½ strany A4)
- pokud technická dokumentace ke stavebnímu řízení předložena nebyla a součástí způsobilých výdajů jsou stavební práce, popište technické řešení stavby a technologií (v rozsahu jedné A4)
- uveďte, zda projekt využívá a obnovuje existující budovy nebo stavby evidované v katastru nemovitostí.

4.4 Výsledky projektu

- Stručně shrňte výsledky projektu včetně jeho využití v budoucnosti po ukončení realizace projektu
- Uveďte, kolik pracovních míst projektem vznikne

5. Rozpočet projektu

- Uveďte rozpočet projektu = celkové výdaje
- *Celkové způsobilé výdaje projektu:*
 - jasně definujte způsobilé výdaje dle kódů v jednotlivých fichích a vyčíslete jejich výši v Kč. Uveďte konkrétní položky, které spadají pod příslušný kód (není nutné vyčíslení)
- *Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace*
 - Jasně definujte způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace dle kódů v jednotlivých fichích a vyčíslete jejich výše v Kč. Uveďte konkrétní položky, které spadají pod příslušný kód (není nutné vyčíslení)
 - Uveďte, které výdaje hodláte realizovat formou věcného plnění
 - V případě průběžného financování (pouze je-li žadatelem obec nebo svazek obcí) rozdělte způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace na dvě poloviny v souladu s kódy jednotlivých fichí
- *Nezpůsobilé výdaje projektu*
 - Jasně definujte nezpůsobilé výdaje a vyčíslete jejich výši v Kč
- V případě využití leasingu uveďte splátkový kalendář

6. Realizované projekty

- V případě, že jste realizovali nebo realizujete další projekty v rámci jiných dotačních titulů, uveďte jaké, a kdo je garantem příslušného dotačního titulu (v posledních 3 letech)

7. Preferenční kritéria a monitorovací indikátory

- Jasně uveďte, jak budete naplňovat jednotlivá preferenční kritéria
- Uveďte hodnoty monitorovacích indikátorů, které vzniknou realizací projektu

2.4. Fáze vyplnění formuláře Žádosti o dotaci

Doporučení:

Žádost o dotaci vyplňuje žadatel vždy. Doporučujeme vyplnění Formuláře žádosti ponechat až do fáze, kdy budete mít už přesně připravený rozpočet a připravenou finální verzi Osnovy projektu. Údaje v Žádosti i v Osnově projektu totiž musí být identické. V opačném případě,

každou změnu, kterou uděláte po vyplnění Osnovy projektu i formuláře Žádosti pak musíte dělat dvakrát a často se v tomto dělají chyby.

V této kapitole jsou okomentovány jednotlivé řádky Žádosti o dotaci.

Žádost o dotaci naleznete na www.regionhranicko.cz/Leader →Dokumenty ke stažení→Dokumentace k výzvě c 1-2008 →Formular zadosti, vzory priloh nebo na www.szif.cz

!!! Formulář Žádosti o dotaci je vytvořen v aplikaci ADOBE ve formátu .pdf, do kterého se dá vepisovat a celý formulář ukládat. Pro práci s formulářem slouží program ADOBE Reader, který je běžnou součástí PC, musí však být ve verzi 8.0 a vyšší!!! Pokud máte na svém PC nižší verzi, nebudete moct s formulářem pracovat a výsledky ukládat. Aktuální verzi programu ADOBE Reader stáhnete na adrese <http://www.slunecnice.cz/sw/acrobat-reader/czech-full/> Po stažení instalačního souboru je nutno program nainstalovat kliknutím na stažený soubor.

!!! Další důležité upozornění pro práci s Formulářem. Formulář si musíte stáhnout na svůj harddisk a otevírat ho ze svého počítače. Pokud si Formulář otevřete přímo z webového odkazu, nebudete moct změny ukládat. !!!

Jako podklad pro vyplnění Formuláře použijte Osnovu projektu a příslušnou Fichi.

Strana A1 Informace o žadateli a projektu

- Řádek 1 – 6 tyto řádky nevyplňujte
- Řádek 7 z nabídky vyberte číslo opatření: IV.1.2
- Řádek 8 – 11 tyto řádky nevyplňujte
- Řádek 12 vypište název projektu, v rozsahu max. 100 znaků i s mezerami
- Řádek 13 stručně a srozumitelně popište projekt, v rozsahu max. 200 znaků i s mezerami
- Údaje o žadateli:
- Řádek 14 označte křížkem, zda jste právnická nebo fyzická osoba
- Řádek 15 označte křížkem, zda jste plátce nebo neplátce DPH
- Řádek 16 vyplňujete **pouze pokud jste právnická osoba**, uveďte přesný název dle platného výpisu z obchodního rejstříku nebo jiného osvědčení právní formy
- Řádek 17 vyplňujete **pouze pokud jste právnická osoba**, ze seznamu vyberte přesný název právní formy
- Řádek 18 - 23 vyplňujete **pouze pokud jste fyzická osoba**
- Řádek 24 - 25 vyplňuje právnická i fyzická osoba
- Řádek 26 – 35 uveďte adresu sídla, pokud jste zástupce právnické osoby nebo trvalé bydliště v případě, že jste fyzická osoba, dále vyplňte kontaktní údaje
- Řádek 36 – 41 vyplňte pouze v případě, že se liší od adresy sídla nebo trvalého bydliště

Řádek 43 – 50 uveďte kontaktní údaje na kontaktní osobu, která bude poskytovat informace a se kterou budou komunikovat pracovníci MAS a RO SZIF

Řádek 51 – 52 vepište číslo běžného účtu a kód banky

Řádek 53 uveďte předpokládané datum předložení Žádosti o proplacení na RO SZIF= datum po ukončení jednotlivých aktiv projektu a po přípravě závěrečné a monitorovací zprávě. Žádost o proplacení nejprve podáváte ke kontrole pracovníkům MAS. MAS si vyhrazuje na tuto kontrolu 14 dní, zohledněte tedy tuto lhůtu ve svém časovém harmonogramu.

Po vyplnění strany A1 klikněte na tlačítko „**Kontrola vyplněných údajů**“, pokud jste správně vyplnili

všechna pole, zobrazí se Vám okénko „**Kontrola proběhla v pořádku**“

Místo realizace projektu:

Řádek 54 – 61 vyplňte adresu místa realizace. **U Fiche č.4 Lesnická technika se místem realizace rozumí celé katastrální území obce, na jejímž území bude stroj užíván, proto vyplňte pouze Řádek 58 Obec a Řádek 60 NUTS 4 (okres).**

V případě realizace na více místech, klikněte na pole „přidat místo“ a postupujte stejně.

Řádek 62 vepište dle místa vyplnění

Řádek 63 vepište dle data vyplnění, formou DD.MM.RRRR

Řádek 64 vyplňuje se až při podání Žádosti v kanceláři MAS před pracovníkem MAS, pokud nebude Žádost podepsána před pracovníkem MAS, musí být podpis ověřen

Řádek 65 **razítko doplníte** při podání Žádosti o dotaci **v kanceláři MAS**

Řádek 66 – 68 tyto řádky nevyplňujte

Strana A2 Finanční plán a způsobilé výdaje projektu

Řádek 1 tento řádek nevyplňujte

Struktura financování projektu:

Řádek 3 uveďte v Kč celkové výdaje projektu

Řádek 4 uveďte v Kč nezpůsobilé výdaje projektu (např. částka DPH)

Řádek 5 uveďte výši způsobilých výdajů, (výdaje na projektovou dokumentaci max. do výše 20.000 Kč, výdaje na technickou dokumentaci max. do 80.000 Kč, podrobnosti viz str. 26)

Řádek 6 = částce v řádku 17

Řádek 7 vepište výši dotace dle příslušné fiche

Řádek 8 vypočtete dotaci a vepište

Řádek 9 - 12 tyto řádky nevyplňujte, částky v těchto řádcích ukazují kolik % a Kč dotace je hrazeno z EU a Národního rozpočtu ČR

Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace:

Řádek 13 tento řádek nevyplňujte, údaj se vygeneruje dle kódu příslušné fiche

- Řádek 14 **nejprve je nutné vyplnit řádky 7-11 ze strany B1 (u Fiche č. 1 Rozvoj zemědělských podniků nutné vyplnit řádky 7-13 ze strany B1),** poté zvolte kód způsobilého výdaje, dle příslušné Fiche
- Řádek 15 vepište výši způsobilého výdaje
- Řádek 16 označte způsob úhrady způsobilého výdaje, VP = věcné plnění ze strany žadatele, L = leasing, O = hotovostní nebo bezhotovostní platbou
- Řádek 17 tento řádek nevyplňujte, položky se sčítají samy, ale jeho **hodnotu přepište do řádku 6 ze strany A2**
- Řádek 18 vepište dle místa vyplnění
- Řádek 19 vepište dle data vyplnění, formou DD.MM.RRRR
- Řádek 20 vyplňuje se až při podání Žádosti v kanceláři MAS před pracovníkem MAS, pokud nebude Žádost podepsána před pracovníkem MAS, musí být podpis ověřen
- Řádek 21 **razítko doplňte** při podání Žádosti o dotaci **v kanceláři MAS**
- Řádek 22 – 24 tyto řádky nevyplňujte

Strana B1 pro opatření IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie – Informace o MAS a fichi

- Řádek 1 tento řádek nevyplňujte
- Údaje o MAS:*
- Řádek 3 tento řádek nevyplňujte, vygeneruje se sám
- Řádek 4 vepište registrační číslo MAS **07/002/41100/671/000041**
- Řádek 5 - 6 tyto řádky nevyplňujte, vygenerují se sami
- Údaje o fichi:*
- Řádek 7 uveďte číslo Fiche (1 - Rozvoj zemědělských podniků, 4 – Lesnická technika, 5 – Veřejná prostranství, 6 – Spolkový život a sport)
- Řádek 8 vepište název Fiche (1 - Rozvoj zemědělských podniků, 4 – Lesnická technika, 5 – Veřejná prostranství, 6 – Spolkový život a sport)
- Řádek 9 označte křížkem, zda Fiche zakládá nebo nezakládá veřejnou podporu (1 - Rozvoj zemědělských podniků **zakládá**, 4 – Lesnická technika **nezakládá**, 5 – Veřejná prostranství **nezakládá**, 6 – Spolkový život a sport **nezakládá**)
- Řádek 10 vyberte ze seznamu číselné označení hlavního opatření, případně vedlejšího opatření (řádek 12)
- Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků:
- Hlavní opatření: **I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků**
 - Vedlejší opatření: **III.1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy**
- Fiche č.4 Lesnická technika:
- Hlavní opatření: **I.1.2.1. Lesnická technika**
- Fiche č.5 Veřejná prostranství:
- Hlavní opatření: **III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic**
- Fiche č.6 Spolkový život a sport:

- Hlavní opatření: **III.2.1.2. Občanské vybavení a služby**

- Řádek 11 tento řádek nevyplňujte, vygeneruje se sám
 Řádek 12 vyplňte pouze v případě realizace projektu **v rámci Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků (viz výše)**
 Řádek 13 tento řádek nevyplňujte, vygeneruje se sám
 Řádek 14 tento řádek nevyplňujte, v žádné fichi nejsou 2 vedlejší opatření
 Řádek 15 tento řádek nevyplňujte, v žádné fichi nejsou 2 vedlejší opatření

Pokud podáváte Žádost do **Fiche č.4 Lesnická technika**, objevilo se Vám automaticky pole, do kterého vyplníte výši podpory **de minimis**, která vám byla poskytnuta v letošním rozpočtovém roce 2008 a v letech 2007 a 2006 (toto pole se zobrazí po výběru číselného kódu hlavního opatření v Řádku 10).

- Řádek 16 - 20 tyto řádky nevyplňujte, vyplní pracovníci MAS po kontrole údajů v Žádosti
 Řádek 21 vepište dle místa vyplnění
 Řádek 22 vepište dle data vyplnění, formou DD.MM.RRRR
 Řádek 23 vyplňuje se až při podání Žádosti v kanceláři MAS před pracovníkem MAS, pokud nebude Žádost podepsána před pracovníkem MAS, musí být podpis úředně ověřen
 Řádek 24 **razítko doplňte** při podání Žádosti o dotaci **v kanceláři MAS**
 Řádek 25 – 27 tyto řádky nevyplňujete

Strana B2**Fiche č. 1 strana B2 podopatření I.1.1. v rámci IV.1.2.**

- Řádek 1-8 označte vhodnou odpověď
 Řádek 9 tento řádek nevyplňujte
 Řádek 10-11 označte vhodnou odpověď
 Řádek 12-27 tyto řádky nevyplňujte

Fiche č. 4 strana B2 podopatření I.1.2. v rámci opatření IV.1.2.

- Řádek 1-5 označte vhodnou odpověď
 Řádek 6 tento řádek nevyplňujte
 Řádek 7 označte vhodnou odpověď
 Řádek 8-14 tyto řádky nevyplňujte

Fiche č.5 strana B2 podopatření III.2.1.1. v rámci opatření IV.1.2.

- Řádek 3 označte variantu parkové úpravy včetně plochy (v ha) nebo uveďte jiné úpravy
 Řádek 4 vepište počet osob
 Řádek 5 vyplní pouze dobrovolný svazek obcí (mikroregion)
 Řádek 6 vyplní pouze obec nebo dobrovolný svazek obcí
 Strana C1,C2 vyplní pouze obec nebo dobrovolný svazek obcí

Fiche č.6 strana B2 podopatření III.2.1.2. v rámci opatření IV.1.2.

Řádek 3	označte vhodnou odpověď
Řádek 4-6	uveďte počet osob
Řádek 7	vyplní pouze dobrovolný svazek obcí
Řádek 8	tento řádek nevyplňujte
Řádek 9	vyplní pouze obec nebo dobrovolný svazek obcí
Strana C1,C2	vyplní pouze obec nebo dobrovolný svazek obcí

Po vyplnění všech stran Žádosti o dotaci znovu klikněte na pole „Kontrola vyplněných údajů“ (strana A1). Objeví se Vám seznam nevyplněných či špatně vyplněných polí, prosíme o kontrolu, zda seznam obsahuje pouze ty nevyplněné řádky, které odpovídají výše uvedenému návodu. Pokud se zobrazí okénko „Kontrola proběhla v pořádku“ je vaše Žádost z hlediska úplnosti v pořádku, obsahovou část formulář nekontroluje.

2.5. Administrativní postupy příjmu, kontroly a hodnocení Žádostí

Tato kapitola detailně popisuje administrativní postupy prováděné MAS před a při výběru projektů, také jsou zde popsány postupy RO SZIF. Tyto administrativní postupy se v první řadě řídí Pravidly MAS, Pravidly IV.1.2. a Strategickým plánem Leader „Měníme Hranicko“.

Dané kolo procesu výběru Žádostí o dotaci z Programu LEADER „Měníme Hranicko“ je odstartován výzvou (viz kap. 2.2.1. str. 11), která je zveřejněna dle komunikačního plánu SPL. Po každém vyhlášení výzvy probíhá Informační seminář pro žadatele, kde je možno konzultovat projektové záměry a kde jsou podrobně vysvětleny fiche, pravidla programu a doporučené postupy. Konzultovat je možno samozřejmě po celou dobu příjmu žádostí a to prostřednictvím pracovníků MAS.

Příjem žádostí:

Příjem žádostí bude probíhat 3-4 týdny v měsíci září (přesné termíny viz Výzva) a to v kanceláři MAS, v pracovní dny od 14.00 do 16.00 hod, popřípadě v jinou dobu dle telefonické dohody.

Doporučujeme odevzdání Žádosti nenechávat na poslední chvíli!!!

Žádost je podávána v závazné podobě Formuláře žádosti včetně povinných a nepovinných příloh dle dané fiche a pravidel programu.

Žádost o dotaci se předkládá v tištěné i elektronické formě, a to takto:

- v tištěné formě vyplněný formulář žádosti včetně všech příloh (1x originál, 2x paré)
- v elektronické formě na CD (DVD) vyplněný formulář žádosti a popis projektu (povinná příloha, která má závaznou osnovu)

Žádost je přijímána pracovníky MAS z rukou statutárního zástupce nebo pověřené osoby (na základě plné moci, která je úředně ověřena a konkretizována na daný úkol = podání žádosti, a čas = datum podání).

Kontrola úplnosti

Žádost bude zaevidována pod přijímacím číslem a pracovník MAS ihned při příjmu provede **kontrolu úplnosti přijaté žádosti**. Žádost, která nebude úplná (nebude obsahovat všechny povinné přílohy nebo přílohy nebudou v požadovaném formátu), nebude přijata a žadatel bude o této skutečnosti na místě písemně informován a vyzván k doplnění. Žadatel tak musí učinit ve lhůtě 5 pracovních dnů, přičemž je za 1. den považován den podání žádosti. **Žadatel může potřebná doplnění zaslat poštou**, přičemž pro splnění lhůty **je rozhodující datum doručení dopisu do kanceláře MAS** nebo může **doplnění provést osobně v kanceláři MAS**. Vzhledem ke krátkým časovým lhůtám a ne zcela 100% spolehlivosti České pošty doporučujeme druhou možnost. V případě, že žádost v dané lhůtě nebude doplněna nebo bude doplněna špatně či nedostatečně, bude administrace žádosti ukončena (= žádost bude vyřazena) z důvodu nesplnění podmínek úplnosti žádosti.

Administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti

Po kontrole úplnosti žádosti bude následovat **administrativní kontrola**. Při administrativní kontrole MAS provádí kontrolu obsahové správnosti přijatých žádostí a dále provádí kontrolu povinných a nepovinných příloh (jejich správnost, správnost obsahu a správnost osnovy projektu). Poté následuje kontrola přijatelnosti dle příslušné fiche (řádek 16. Kritéria přijatelnosti), dle předem připraveného kontrolního listu. V případě shledání odstranitelných nedostatků bude žadatel o těchto nedostacích písemně informován a vyzván k doplnění či opravě. Žadatel tak musí učinit ve lhůtě 3 pracovních dnů, přičemž lhůta začíná běžet následující pracovní den po odeslání doporučeného dopisu s výzvou k doplnění. **Žadatel může potřebná doplnění zaslat poštou**, přičemž pro splnění lhůty **je rozhodující datum doručení dopisu do kanceláře MAS** nebo může **doplnění provést osobně v kanceláři MAS**. Opět doporučujeme spíše druhou možnost. V případě nedodržení lhůty, nedoplnění či nedostatečném doplnění bude administrace žádosti ukončena (= žádost bude vyřazena) z důvodu nesplnění podmínek administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti.

O výsledku kontroly bude žadatel písemně informován nejpozději do 5 pracovních dní od ukončení kontroly.

Doporučení: K výše uvedenému postupu kontrolu doplnujeme doporučení: Pracovníci MAS nabízejí permanentní možnost konzultací, tak aby se minimalizovalo riziko podání nekvalitní či neúplné žádosti. Pokud budete mít vaši žádost připravenou dříve, než poslední dny před uzávěrkou, nabízí se možnost podání žádosti „nanečisto“, tzn. provedení jakési neoficiální „předkontroly“, která umožní odhalit závčas případné nedostatky a dodá více času na jejich doplnění. Rovněž tento postup umožní předem se vyhnout komplikacím při výše uvedených postupech (písemná vyrozumění, plnění lhůt, celkové prodloužení administrace žádostí, a to všech, nejen té Vaší). MAS proto doporučuje nenechávat podání žádosti na poslední chvíli. V případě neúplnosti či chyb v žádosti tak nemusí být v daný den žádost prozatím zaregistrována a může být ještě bez komplikací upravena.

Opravné úkony

Žadatel, jehož žádost byla vyřazena na základě administrativní kontroly nebo kontroly přijatelnosti, může v případě pochybností podat či zaslat Rozvojovému partnerství Žádost o přezkoumání postupu MAS, a to do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po odeslání doporučené zásilky s písemnou informací o ukončení administrace Žádosti (o vyřazení Žádosti). Žadost o přezkoumání se poté bude zabývat Výběrová komise, která buď potvrdí či opraví kontrolu provedenou manažery MAS. MAS o výsledku přezkoumání informuje žadatele písemnou formou a to nejpozději do 3 dnů od ukončení přezkoumání.

Pokud ani pak nedojde ke shodě mezi MAS a žadatelem, má žadatel právo podat Žádost o přezkoumání postupu MAS na příslušné RO SZIF. Žadatel tak musí učinit ve lhůtě 3 pracovních dnů, přičemž lhůta začíná běžet následující pracovní den po odeslání doporučeného dopisu s výsledkem přezkoumání MAS. Žadatel je povinen o podání Žádosti o přezkoumání na RO SZIF informovat Rozvojové partnerství. Po doručení Žádosti o přezkoumání postupu MAS na RO SZIF budou doloženy od MAS veškeré dokumenty týkající se projektu a žádosti o přezkoumání postupu MAS a bude zahájeno jeho přezkoumání. V případě, že byl projekt v rámci výzvy vyloučen neoprávněně, bude MAS písemně vyzvána k nápravě, tj. bude muset opětovně svolat jednání výběrové komise a vyhotovit opravné seznamy.

Žádosti, které prošly kladně i kontrolou přijatelnosti, budou předloženy Výběrové komisi k bodovému hodnocení.

Pzn.: K výše uvedeným opravným úkonům doplňujeme doporučení: Pracovníci MAS mají jednoznačný zájem na tom, aby kontrolami prošly všechny žádosti a mohly tak být předány Výběrové komisi k hodnocení. Udělají maximum pro to, aby žádný z žadatelů neměl k využití výše uvedených opravných úkonů důvod. Proto v případě, že by přece jen Vaše žádost byla vyřazena, upřednostňují a doporučují osobní konzultaci a pokus o dohodu před využitím těchto opravných úkonů. Pracovníci MAS Vám mile rádi dopodrobna vysvětlí, jaké nedostatky či chyby vedly k vyřazení Vaší žádosti.

Možnost podání Žádosti o přezkoumání je určena obecně především pro situace, kdy pravidla programu umožňují nejednoznačný výklad, MAS přistupuje ke kontrole netransparentně apod. U zjevných a neodstranitelných chyb Vám tato Žádost o přezkoumání nijak nepomůže k revizi rozhodnutí. RO SZIF u těchto zjevných chyb stanovisko MAS jen potvrdí. Jediným důsledkem tak bude kvůli dodržení předepsaných lhůt výrazné pozdržení a prodloužení administrace a hodnocení všech žádostí. Proto Vás velice prosíme o zvážení využití těchto opravných úkonů a vyzýváme Vás, aby jste se na nás obrátili ještě předtím, než tuto Žádost o přezkoumání podáte. Osobní setkání jistě umožní nalezení shody.

Způsob výběru projektů:

Výběr projektů má na starosti Výběrová komise. Ta má 9 členů a řídí se Statutem Výběrové komise, který byl schválen Valnou hromadou Rozvojového partnerství dne 12. prosince 2007. Výběrová komise má tříleté funkční období. Hodnocení projektů je neveřejné, zveřejněny budou pouze souhrnné výsledky. Každý projekt je hodnocen minimálně třemi

členy výběrové komise. Pokud člen Výběrové komise zastupuje subjekt, který v daném kole výzvy podává žádost o dotaci, nesmí hodnotit žádosti podané v rámci stejné fiche jako jeho žádost. Skupiny žádostí budou hodnoceny dle preferenčních kritérií daných fichí.

1. zasedání

Na první schůzce se Výběrová komise seznámí s výsledky jednotlivých kontrol. Zprávu o výsledcích kontrol pro zasedání připraví pracovník MAS. Pro efektivnější průběh hodnocení a taktéž pro zajištění souladu výsledku bodování jednotlivými žadateli bude výkonným sekretariátem MAS připraven a Programovým výborem schválen **Metodický pokyn pro hodnocení žádostí** (dále jen Metodický pokyn) s popisem preferenčních kritérií. Každé kritérium má přidělenou svou max. bodovou hodnotu a z ní vycházející čtyřúrovňovou škálu. Takže u kritéria s max. bodovým hodnocením 3 bodů bude tato škála 0-1-2-3 body, u kritéria s maximem 15 bodů pro změnu 0-5-10-15 bodů. Tyto úrovně umožní větší variabilitu hodnocení projektu. Některá kritéria umožňují pouze dvě situace splňuje/nesplňuje, v tom případě bude udělena pouze nula nebo max. bodová hodnota.

První zasedání Výběrové komise bude dále věnováno rozřazení žádostí mezi jednotlivé hodnotitele a stanovení harmonogramu hodnocení žádostí. Zásadou je, že jeden projekt bude hodnocen minimálně třemi členy výběrové komise. Statut výběrové komise ošetřuje střet zájmů hodnotitele (vyloučení hodnotitele z hodnocení fiche, ve které podává žádost on sám nebo subjekt, který zastupuje). Výběrová komise bude taktéž náležitě seznámena s Metodickým pokynem.

Veřejné slyšení žadatelů

V rámci prvního zasedání výběrové komise proběhne veřejné slyšení žadatelů, na kterém budou mít žadatelé možnost své projekty představit za přítomnosti členů Výběrové komise a veřejnosti. Veřejné slyšení bude náležitě propagováno v souladu s komunikačním plánem MAS.

2. zasedání

Hodnotitelé pak jednotlivě vypracují hodnocení a odevzdají podepsaný bodovací formulář manažerovi MAS. Ten následně sestaví souhrnnou tabulku pro všechny hodnocené žádosti. Výsledné bodové hodnoty jednotlivých kritérií se vypočítají jako průměr přidělených bodů jednotlivými hodnotiteli. Celkový počet bodů pak jako součet těchto průměrných bodových hodnot. Návrh, včetně pořadí projektu a přidělených dotací, bude připraven manažerem MAS a předán členům komise jako podklad pro druhé zasedání Výběrové komise. Komise nejdříve provede kontrolu bodování projektu a schválení návrhu. Pokud došlo k velkým odchylkám v hodnocení projektu různými hodnotiteli, musí hodnotitel před Výběrovou komisí své bodování obhájit. Jednotliví členové si také mohou navzájem vyžádat zdůvodnění kterékoliv přidělené bodové hodnoty. Po schválení návrhu Výběrovou komisí (někdy v druhé polovině října 2008) bude na webu www.regionhranicko.cz zveřejněno pořadí žádostí a seznam vybraných projektů. MAS bezodkladně předá podpořené i nepodpořené žádosti k zaregistrování a kontrole na příslušný RO SZIF. Ten pak ověří správnost administrativní

kontroly a kontroly přijatelnosti žádostí, kterou na začátku provedla MAS. Po oznámení výsledku kontroly ze strany RO SZIF budou úspěšní žadatelé oficiálně informováni dopisem zasláným MAS.

Datum zaregistrování žádostí na RO SZIF je zároveň datem, od něhož jsou výdaje projektu považovány za způsobilé. Tedy Váš projekt můžete začít realizovat klidně na druhý den po podání žádosti, ale pouze pokud byl váš projekt vybrán k realizaci a až po tomto datu budou výdaje způsobilé, tedy předložitelné k proplacení. V průběhu realizace bude kancelář MAS žadatelům k dispozici ke konzultacím, aby vše proběhlo hladce a bez větších problémů. Podpoření žadatelé budou mít povinnost MAS pravidelně informovat o stavu realizace prostřednictvím půlročních zpráv o realizaci projektu včetně finančního výkazu. Každý podpořený žadatel bude mít na webu regiohranicko.cz vyhrazen datový prostor a přednastavenou prezentaci s jednoduchým redakčním systémem. Tuto prezentaci budou podpoření žadatelé na základě dohody s MAS pravidelně aktualizovat (především kontaktní údaje, fotografie, monitorovací zprávy a aktuality, týkající se jejich projektu). Příjemci dotace, kteří nemají přístup na internet nebo nemají dostatečné znalosti práce s PC, budou moci požádat o aktualizaci databáze pracovníky MAS. Takováto prezentace umožní všem cílovým skupinám mít přehled o aktuálním stavu jednotlivých projektů. Dále bude základním zdrojem informací pro pracovníky MAS, např. při tvorbě letáků, bulletinů, zpravodajů apod. RO SZIF následně připraví Dohodu o poskytnutí dotace a písemně vyzve žadatele k podpisu (předpoklad leden – únor 2009). **Datem podpisu Dohody začíná běžet lhůta 18 měsíců** (resp. 36 měsíců v případě financování formou leasingu nebo 12 měsíců, pokud si toto zkrácení vyberete v rámci preferenčních kritérií), **kdy musí být Váš projekt zrealizován, tedy musí být na RO SZIF předložena Žádost o proplacení dotace.**

MAS má za povinnost tuto Žádost o proplacení zkontrolovat včetně doplňkových podkladů o platbu. MAS si na tuto kontrolu vyhrazuje lhůtu 14 dnů. Žádost o proplacení tedy příjemce nejprve předloží na MAS, kde bude zkontrolována včetně příloh dle kontrolního listu. V případě kladného výsledku kontroly bude formulář Žádosti o proplacení potvrzen pracovníkem MAS a poté předložen na příslušný RO SZIF. V případě nedostatku, MAS na místě písemně vyzve žadatele o doplnění ve stanovené lhůtě.

Kontroly projektů:

Za účelem zjištění stavu místa realizace, průběhu realizace projektu, dodržování vázanosti projektu na účel, pro zajištění hladkého průběhu a eliminaci rizik, budou probíhat **kontroly projektů**. Kontroly budou prováděny RO SZIF za přítomnosti pracovníka MAS. Kontrola bude příjemci kontroly oznámena v předstihu. MAS si dále bude organizovat vlastní kontroly nad rámec plánu kontrol RO SZIF a podpořený žadatel o ní bude vždy včas informován.

Kontroly budou prováděny na těchto úrovních:

Kontrola před zahájením realizace

- kontrola stavu místa realizace, kontrola výchozích předpokladů, zjištění, zda skutečnost odpovídá situaci popsané v projektu

Kontrola v průběhu realizace

- kontrola naplňování monitorovacích indikátorů

- kontrola dodržování stanoveného harmonogramu = kontrola časového plnění projektu
- kontrola naplňování předpokládaného plánu projektu = kontrola plnění jednotlivých aktivit a výstupů projektu
- kontrola plnění preferenčních kritérií

Kontrola po ukončení projektu

- kontrola dodržení monitorovacích indikátorů
- kontrola vázanosti projektu na účel (zda předmět projektu, např. budova, stroj, slouží účelu projektu, který byl uveden žadatelem v projektu)
- kontrola archivace dokumentu
- kontrola dodržování pravidel publicity
- kontrola splnění preferenčních kritérií

Z kontrol budou vypracovány zprávy o průběhu kontrol, které bude projednávat Programový výbor a budou zasílány na příslušný RO SZIF.

3. JAK ZAPOJIT VEŘEJNOST

Následující kapitola dává alespoň stručný návod pro proces zapojování veřejnosti, který je ze své podstaty velice záslužný, a navíc je u **Fiche č.5 Veřejná prostranství** a u **Fiche č. 6 Spolkový život a sport** přemětem preferenčního kritéria Zapojení místních obyvatel do plánování a realizace.

Zapojování veřejnosti je série aktivit sloužících k informování dotčených a zainteresovaných občanů a získání jejich podnětů pro přípravu a přijetí kvalitního rozhodnutí. Je to prostředek, ale také cíl. Prostředek k dosažení kvalitního rozhodnutí a cíl mobilizace občanů k zájmu o veřejné dění.

Témata, u nichž je vhodné zapojit veřejnost, jsou např: plánování veřejných prostranství, strategická rozhodnutí, strategická plánování (územní plánování) a sestavování rozpočtu.

Klíčové kroky při zapojení veřejnosti:

- plán procesu zapojení
- určení cílových skupin - koho vlastně chceme oslovovat
- zpracování materiálů (dotazníky, ankety, letáky, brožury, nákresy místa realizace apod.)
- výběr a načasování technik informování a získávání podnětů
- zajištění zpětné vazby (zajištění vypořádání připomínek)

Techniky zapojení veřejnosti:

Existuje velká škála technik zapojení veřejnosti a komunikace. Při výběru techniky je třeba zohlednit úroveň zapojení, potřeby a možnosti cílové skupiny, podstatu projektu a také finanční prostředky.

Úrovně zapojení:

- Ü poskytování informací (úřední deska, letáky, brožury, zpravodaj, výstava, reklamy/inzeráty v místním nebo regionálním tisku, TV, radio)
- Ü získávání informací od občanů (veřejná projednání, plánovací víkend, ankety, dotazníky, interaktivní výstava, domovní setkání, on-line fóra na internetu)
- Ü zapojení a konzultace (pracovní semináře – workshopy, diskusní fóra, Open house)
- Ü společné plánování a rozhodování (akční plánování, občanská poradní komise, občanské poroty, účast veřejnosti v pracovních skupinách)
- Ü delegace rozhodovacích pravomocí na občany (místní referendum)

Jak naplánovat proces zapojování veřejnosti

Na začátku je důležité rozvržení kapacit, práce i času. Cílem zapojení veřejnosti je maximální výsledek při optimálních nákladech. Položte si proto tyto otázky:

Jaké vstupy od občanů jsou pro rozhodnutí potřeba?

Jaká úroveň zapojení veřejnosti je vhodná (viz výše)?

Jaká bude ochota občanů se zapojit?

Jaký je časový prostor?

Jaké cílové skupiny zapojíme?

Plán zapojení veřejnosti:

Přípravná fáze (plán, určení odpovědností, identifikace cílových skupin, sběr informací o místě) \implies *Realizační fáze* (informační kampaň, sběr dat-anketa, dotazník) \implies *Závěrečná fáze* (veřejné projednání, zpracování připomínek, zveřejnění konečné verze projektu)

Realizovaný process zapojení veřejnosti ovšem musíte v Žádosti či při kontrole na místě také nějakým způsobem doložit. Proto je vhodné archivovat maximum dokumentace.

Dokumentace o provedeném zapojení veřejnosti:

- pozvánky, články ve zpravodaji, plakáty, letáky ...
- prezenční listina
- zápis z jednání
- fotografie
- dotazníky, ankety a jejich vyhodnocení

Příklady projektů, kde se uplatňuje zapojení veřejnosti a úroveň zapojení:

Příklad 1.

Úprava veřejného prostranství v obci

Úroveň zapojení – získávání informací od občanů

Cílová skupina – obyvatelé obce

Pro takovýto typ projektu je vhodné veřejné projednání nebo plánovací víkend. Nejen proto, že názor občanů je v této věci žádoucí, ale také proto, že mohou do projektu přinést nové nápady (návrhy úprav).

Veřejné projednání je třeba naplánovat několik týdnů dopředu, jelikož je nutné oslovit hodně lidí. Doba pořádání veřejného projednání by měla být v odpoledních či podvečerních hodinách, aby byla zaručena co největší účast občanů. Místem konání může být budova obecního úřadu (jiné vhodné prostory) nebo také přímo plocha, které se úprava týká.

Všem účastníkům musí být představen návrh úpravy prostranství a dána možnost k takovému návrhu se vyjádřit. Účelem je formou diskuze dojít k většinovému názoru na úpravu prostranství. Dalším způsobem vyjádření se k návrhu může být zakreslení nápadů účastníků do plánu úpravy prostranství.

Aby byla zajištěna nestrannost při veřejném projednání, je dobré oslovit facilitátora (facilitátor moderuje, řídí schůzku, diskusi, uděluje slovo, shrnuje výsledek jednání), který není z řad zástupců obce nebo z řad občanů obce, na věc má tedy nestranný a neutrální pohled. Díky nestrannosti získáte z veřejného projednání opravdu objektivní výsledky a ani jedna ze zúčastněných stran by se neměla cítit poškozeně.

Dále je důležitá účast architekta (zahradního architekta), který úpravu prostranství navrhl, aby mohl z hlediska technického okomentovat či zamítnout nevhodné návrhy.

Výsledky projednání by se měly odrazit ve výsledné podobě prostranství, jinak celý proces zapojení veřejnosti pozbývá smysl. Zapracováním výsledků do výsledné podoby také dosáhnete větší spokojenosti občanů, protože výsledek je společným dílem občanů a vedení obce, občané si také tohoto místa budou více vážit, zvýší se jejich zodpovědnost za stav tohoto prostoru v budoucnu (důležité hlavně u dětí a mládeže).

Příklad 2.

Rekonstrukce sokolovny neziskovou organizací (spolkem, sdružením)

Úroveň zapojení - získávání informací od občanů

Cílová skupina – členové neziskové organizace, potencionální uživatelé objektu

U takovéhoho typu projektu je postačující zapojení cílových skupin a to formou dotazníkového šetření nebo formou ankety. Důležitým výstupem je v první řadě určení účelnosti objektu. Jestli bude využíván na sport, kulturu nebo jiné činnosti. Od toho se poté budou odvíjet technické úpravy a návrhy projektu. Je proto podstatné šetření provést s časovým předstihem.

Jak sestavit dotazník, základní body dotazníku:

- identifikační údaje dotazovaného (pohlaví, věk, vzdělání)
- jak často a jak konkrétně dotazovaný objekt v současné době využívá
- co dotazovaný v objektu postrádá, co se mu na něm nelíbí
- jak hodnotí technický a estetický stav různých částí objektu
- co by si v objektu přál

- jak často by těchto nových či obnovených funkcí objektu po projektu využíval
- je důležité zvolit vyrovnaný vzorek dotazovaných (muži x ženy, staří x mladí)
- používat co nejvíce otázek, na které lze odpovědět ano x ne
- umožnit ohraničený prostor pro textové vyjádření,
- určit hodnotící stupně (např. vynikající, dobrý, dostatečný, nedostatečný)

Text kapitoly je převzat a upraven z podkladů vytvořených CpKP střední Morava. Podrobnou publikaci k procesu zapojování veřejnosti "Občané a veřejná prostranství" možno stáhnout na této adrese:

http://www.cpkp.cz/index.php?template=cpkp&page=document&document_id=1070

4. STRUČNĚ O PODNIKATELSKÉM PLÁNU

Podnikatelský plán je povinnou přílohou Žádosti o dotaci podávané v rámci Fiche č.1 Rozvoj zemědělských podniků (a Fiche č.7 Cestovní ruch). Plán usnadní Výběrové komisi vyhodnocení Vašeho projektu a to především v preferenčních kritériích Zvýšení produktivity práce, Přidaná hodnota projektu příp. Uplatňování inovačních přístupů.

Podrobný návod na jeho vytvoření jde nad rámec této Příručky, nabízíme Vám ale alespoň stručnou základní charakteristiku a odkazy na další zdroje.

Co je to podnikatelský plán

Podnikatelský plán je považován za jeden z nejdůležitějších pilířů úspěšného podnikání, popisuje základní smysl existence firmy, dlouhodobý cíl a cestu k jeho dosažení. Dobrý podnikatelský plán může podnikateli přinést peníze - v případě, že přesvědčí banku, solventního investora či poskytovatele dotace. Protože podnikatelský plán obsahuje všechny důležité informace týkající se firmy a podnikání, je prostředkem k tomu, jak porovnat představy o podnikání s realitou, např. cíle podnikatele, financování, rizikové faktory, silné a slabé stránky konkurence či strategie vedoucí k dosažení stanovených cílů. Pomáhá lépe se orientovat jak v začátcích, tak v průběhu podnikání. Existují různé varianty, záleží tedy na podnikateli, jakou formu bude podnikatelský plán mít.

V podstatě neexistuje žádný závazný předpis, co má podnikatelský plán obsahovat a jak má být upraven.

Obecná struktura podnikatelského plánu

- Ü **stručný popis podnikatelského záměru** - cílové skupiny zákazníků na trhu, strategie a její implementace
- Ü **popis podnikání** – charakteristika odvětví podnikání v makroekonomickém prostředí, charakteristika oboru a jeho specifík, důvody pro podnikání

- Ü **marketing** – výzkum trhu a analýza dat (potenciální zákazníci, velikost celkového trhu pro daný produkt či službu, velikost tržního podílu), analýza konkurence (kdo jsou vaši konkurenti, jejich silné a slabé stránky, charakteristika současných a budoucích dodavatelů a jejich zdrojů)
- Ü **místo podnikání** – zmapování místa podnikání, vzdálenost dodavatelů
- Ü **finanční plán** – tržby (a jejich vývoj ve dvou letech), počáteční provozní prostředky, výdaje, cash flow, předběžný výkaz výnosů a nákladů, propočet základních poměrových ukazatelů, výpočet bodu zvratu (stanovení výše tržeb, od které dochází k vytváření zisku), plán financování
- Ü **management** – klíčoví pracovníci, předpokládaná potřeba zaměstnanců, hrubý propočet mzdových prostředků, organizační struktura a postavení jednotlivých lidí v ní
- Ü **kritická místa** – potenciální riziko nepříznivého vývoje na trhu dodavatelů, vliv konkurence, náklady vstupu na trhy EU, základní způsoby práce s jednotlivými druhy podnikatelských rizik
- Ü **hlavní projekty podporující podnikatelský záměr** – žádosti o dotace, stav a plán vývoje nových produktů, plán změny
- Ü **vlivy sociální odpovědnosti na firmu** – životní prostředí (kontrola znečišťování, obaly, recyklace, likvidace odpadů), energie (opatření k úspoře energií, alternativní zdroje energie), produkt (bezpečnost produktu a požadované normy)
- Ü **základní časové etapy** – harmonogram s nejdůležitějšími etapami jednotlivých aktivit
- Ü **výsledky podnikatelského plánu** – shrnutí výsledků a ekonomických přínosů

Pro účely Programu LEADER „Měníme Hranicko“ by Podnikatelský plán měl mít max. rozsah 10 stran (A4). Zaměřte se především na ekonomické přínosy projektu, které musí být v podnikatelském plánu specifikovány.

Odkazy kde naleznete návod na sestavení podnikatelského plánu:

<http://www.podnikatel.cz/start/tipy-a-triky/jak-sestavit-podnikatelsky-plan/>

<http://www.finance.cz/zpravy/finance/156609-podnikatelsky-plan-zakladem-uspechu-v-podnikani/>

<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/podnikatelsky-plan/co-obsahuje-podnikatelsky-plan-elev-pitc/1001521/38527/>

<http://ipodnikatel.cz/5-duvodu-proc-psat-podnikatelsky-plan.html>

<http://www.cvca.cz/cs/podnikatelska-prirucka/jak-sestavit-podnikatelsky-plan.html>

Autoři publikace: Mgr. František Kopecký, Gabriela Olivová, DiS.

Vydala: MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko v srpnu 2008, verze03